6
L. I. 1.

Զ· ՏԱՐԻ 1591 ԹՈՒ ՀԱՅՈՑ 4381 ԹՈՒԱԿ 25 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 2 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1889 Ն· Տ· 14 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1889 11 ՃԷՄԱԶԻԷԼ ԱՒՎԷԼ 1306

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده آره ولك
غزته سى اداره سنه

Direction du journal ARÉVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ համար	Տարեկան	ֆրանք	160
»	Վեցամսեայ	»	80
»	Եռամսեայ	»	40
Գաւառաց	Տարեկան	»	200
»	Վեցամսեայ	»	100
Օտար երկիրներէ տարեկան Ֆրանք			56
»	Վեցամսեայ		28

Դուրս գրկուած յօդուածոց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան գրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 2 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1889

ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ՅԱՄԻՆ 1888

ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ

Ցետահայեաց ակնարկ մը 1889 տարւոյն վրայ՝ նոր իրողութիւն մը չի սորվեցներ մեզ· ոչինչ նոր է պատմութեան մէջ, մանաւանդ զի ոչինչ նոր արեւուն տակ՝ ըսուած է· բայց այդպիսի ակնարկ մը, ազգային ժամանակակից պատմութեան այդպիսի ուսումնասիրութիւն մը, ըսենք նաեւ՝ խղճի այդպիսի հարցաքննութիւն մը ազգային և ազգովին՝ կարող է նոր դաս մը տալ մեզ, կամ լաւ եւս՝ յիշեցնել սոէպ մոռցուած կարգ մը դասեր։

Եւ նախ, հաստատենք սա երեւելի պարագայն թէ 1888 տարին չփակեցինք այնչափ տրտում ու մխուր որչափ էինք ի վերջ 1887 ի։ Միամեայ բազմայոյզ այդ շրջան աւելի աղէկ վերջացաւ քան որչափ կրնար նախատեսուիլ այն կարի յուսահատ տրամադրութեանց մէջ, ուր կը գտնուէինք ամէնքս ալ երբ մտանք 1888 տարին։

Եւ այս հաստատելու համար, բաւ է արտագրել այն քանի մը տողեր որով մեր անհաճոյ պաշտօն եղած էր՝ ճիշդ մէկ տարի յառաջ՝ այս սիւնակաց մէջ նկարագրել ազգային կացութիւնն ի սկզբան 1888 տարւոյ·

«Առանց չափազանցութեան, առանց անտեղի յոռետեսութեան կրնանք ըսել թէ մեր ժամանակակից ներքին պատմութիւն քիչ տարիներ կը յիշէ որք Ազգին համար ա՛յնչափ մխուր և անմխիթար փակուած լինին որչափ 1887 տարին։ Ամեն պարագայք, ներքին թէ արտաքին, կարծես ժամադիր եղած էին տարւոյս (1887 ի) վերջերն՝ ամենամխուր կաղանդ մը անցունել տալու Ազգին։ Ամեն· Տ· Յարութիւն Ս· Պատրիարք Հայրն հրաժարեալ կարեւորագոյն պատճառներով· Վարչութիւնը կազմալուծեալ· ազգային հիմնական խնդիրներ երեսի վրայ, և ազգային հաստատութիւնք ոմանք կասկածելի կամ տագնապալի վիճակի մ՚ջ՝ ա՛յս է մեր ներքին գործոց վիճակն ի վերջ 1887 ի·»

Եթէ երեւոյթք բոլորովին չեն խաբեր զմեզ, կարող ենք այսօր նուազ յոռետես հայեացքով մը նկատել ազգային կացութիւնն, և ըսել, օրինակի համար, թէ մէկ տարի առաջուան յուսաբեկ Պատրիարքին տեղ ահա՛ ունինք նորընտիր Պատրիարք մը, որ լի է կորովով, գործունէութեամբ, յուսով ու հաւատքով· ահա՛ ունինք Վարչութիւն մը որ՝ իւր պարտականութիւնները կատարելու համար՝ ո՛չ Ազգին ո՛չ Տէրութեան կողմէ կաղմալուծեալ կաշկանդեալ է· և հիմնական խնդիրներն որք մէկ տարի առաջ երեսի վրայ թողուած էին, մի առմի լուծման ճամբու մէջ մտնելու վրայ են, եթէ միայն հաստատակամութիւն, գործունէութիւն և զոհողութեան զգացում չպակսին Ազգին կողմէ, և կասկածելի կամ տագնապալի վիճակի մէջ գտնուող այն ազգային հաստատութիւնք՝ կարգ մը թիւրիմացութեանց տակաւ բարձմամբ՝ Տէրութեան և Ազգին առջեւ աւելի ապահով վիճակ մ՚ունին այսօր, քան։

Ազգային կացութեան մէջ երեւցած այս համեմատական բարւոքման համար անշուշտ մեծապէս երախտապարտ ենք մեր Օգոստափառ Վեհապետին, որ շնորհներն այս տարի եւս առատօրէն վայելեց հաւատարիմ հայ ժողովուրդն։

Այսչափ ինչ բաւ համարելով ի նախաբանութիւն, համառօտիւ պատմենք 1888 տարին, որչափ կը ներեն ծանօթ անձուկ սահմանք լրագրութեան։

Տարւոյն առաջին մասին մէջ դժուարութիւնք զիրար կը գլէին։ Նորընտիր Քաղաքական ժողով մ՚ունէինք, որ վաւերացումն անակնկալ առարկութեանց էր բախած։ Այս նախնական դժուարութեան բարձումէն յետոյ գործի ձեռնարկելով, Քաղաքական ժողովը բազմակնճիռ խնդիրներ գտաւ իւր առջեւ։ Կատարուած քննութիւնք և խուզարկութիւնք որք ամենց հնուացման յանդգեցան՝ թմանկային վստահութեան մը նուազում կը ցուցնէին, որ վերահաստատումն անհրաժեշտ էր ի բարեկարգ ուղղութիւն ազգային գործոց։ Խորհրդակցութիւնք ի Բ· Դուռն, —ուր, Բարձրագոյն Մեծ Եպարքոսին հրաւիրմամբ, քանի մը հայ երեւելիք Տէրութեան և Ազգին յարաբերութեանց վիճակին վրայ կարծեաց կարեւոր փոխանակութիւն մ՚ունեցան, — բաւական պարզեցինկացութիւնն, և Ս· Պատրիարք Հայրը փութաց Շրջաբերականաւ մը հաչակել թէ Ազգն ամենեւին համամիտ չէ իւր անուամբ անհիմն հրատարակութիւններ ընողներուն, որք կը վտանգեն Ազգին կենսական շահերը։ Պակաս չէին հայկական հաւատարմութեան փայլուն ապացոյցներ՝ ամեն տարադէպ կասկածներ փարատելու բաւական, և երբ Ազգն իմացաւ թէ Վեհ· Սուլթանն՝ Իւր անհուն բարեխրութեամբ՝ Ազգին հաւատարմութեան վրայ իւր կատարեալ վստահութիւնն յայտնած է, ի բաց առնլով անհատական պատժապարտներն, և ինպաստ Միացեալ Ընկերութեանց վարժարաններուն որբերուն պալահանդէս մ՚ալ Իւր բարձր հովանաւորութեամբ պատուել բարեհաճած է, ընդհանուր ցնծութեան զգացում մը յաջորդեց երկարատեւ մտահոգութեան մը։

Մինչ այս մինչ այն, Ամեն· Տ· Յարութիւն Ս· Պատրիարք Հայրն, որ քանիցս հրաժարող և քանիցս իւր հրաժարականն ետ առնող Պատրիարքի մը յաջորդած էր, պարագայից բերմամբ ինքն եւս կը հարկադրուէր քանի մը անդամներ հրաժարական մատուցանել և յետս կոչել։ Մերթ պարզ, մերթ պատճառաբանեալ, այս հրաժարականք իրօք թելադրուած էին բանակցութեան ներքեւ գտնուող ինչ ինչ խնդրոց յամրաքայլ ընթացքէն, որ օրինաւոր ակնկալութիւններ ի դերեւ կը հանէր։ Բայց քանի որ Երուսաղէմի Աթոռոյն վրայ առաւել օգտակար լինելու խորին գիտակցութիւնն ունէր, Ն· Ամենապատուութիւն անհամբեր էր փչալից Աթոռ մը հանդարտ Աթոռի մը հետ փոխանակելու, և հետեւապէս Ազգ· Ժողովը փութաց ստորագրել Երուսաղէմայ պատրիարքական ընտրութեան անզեկագիրն։ Այս գործողութենէ ետքն ալ Ն· Սրբազնութիւն պահ մը վարեց Կ· Պոլսոյ Պատրիարքութիւնն, ըստ բարձրագոյն հրամանին, մինչեւ որ՝ իւր անձնական դիմումներով՝ յունիս 16ին արժանացաւ իւր հրաժարականին բարձրագոյն ընդունելութիւնը տեսնելու, և Գեր· Տ· Սիմէոն Արքեպիսկոպոսի Տեղապահութեամբ՝ պատրիարքական նոր ընտրութեան գործողութիւնք սկսան բաւական որտայոյզ պարագայներով։

Այս միջոցիս, Կրօնական ժողովը նորոգուած էր, և Ազգային Երեսփոխանական Ժողովն եւս, ատենապետութեամբ Տքթ· Թիրեաքեան Էֆէնտիի, կը նորոգուէր թարմ ույժերով։ Պահ մը այնպէս կը թուէր իբր թէ Ազգին աղէկի դատուն կողմէ գործադրուելու հրատարակուած լինէր Ժողովոյն դէմ, որ դգալութիւնն խիստ կեղակարծ կը ցուցուէր։ Բայց իբրեւ նախապատրաստութիւն պատրիարքական ընտրութեան, Ազգ· Ժողովոյ պակասեալ բաղմաթիւ անդամոց անդ ընտրութիւնս հրամայելով, Կ· Պոլսոյ թաղեր և գաւառք ոմանք ընդհանրապէս լաւ ընտրութիւններ կատարեցին, որք կուռ համեմատութեամբ մը նորոգեցին և զօրացուցին բարոյապէս ու ֆիզիքապէս ակարացած մարմին մը, և ի վիճակի դրին զնա դէմ դնելու անդէպ ոտնձգութեանց։ Ազգ· Ժողովոյ գլխաւոր զբաղմունք եղան վերաքննութիւն Երուսաղէմայ Ս· Յակովբեանց Միաբանութեան Կանոնագրոյն և դադարում Ներքին Կանոնագրոյ Ժողովական կամ ատենական ամեն կանոնաց որք Սահմանադրութեան ոգւոյն կամ տառին անհամաձայն կը համարուէին։ Այս և ուրիշ նկատմամբք այս տարի մեծաւ չափով մը ուշադրաւ էին նախարարական Թէզքէրէներն։ Ազգ· Ժողովն ունեցաւ հաճելի զբաղումներ ալ՝ հանդիսաւոր շնորհակալութիւններ քուէարկելով Սովելոց Պատ· Յանձնաժողովոյն, և Սկիւտարի Ս· Կարապետ եկեղեցւոյ վերանորոգող Վսեմ· Ոնճեան հարազատներուն, որք, Աղնուաշուք Յակոբեան հարազատներուն հետ, տարւոյս բարեգործական գլխաւոր դիւցազունք եղան։

Բայց անտարակոյս 1888ի Ազգ· Ժողովոյ գլխաւոր գործն էր Ամեն· Տ· Խորէն Ս· Պատրիարքին ընտրութիւնը։ Թէեւ եկեղեցական Համագումար Ժողովն իւր առաջին ընտրելին ցոյց տըւած էր Պրուսայի Առաջնորդ Բարթուղիմէոս Սրբազանն, և թէպէտ Քաղաքական Ժողովն իւր հնգանուն ցանկէն դուրս թողած էր Կրօնական Ժողովոյ Ատենապետ Խորէն Սրբազանը, բայց այս երկու Արքեպիսկոպոսաց մէջ կէս առ կէս բաժնուած էր Երեսփոխանութիւնն, և պահ մը ո՛չ մի կողմ միւսին զիջում ընելու տրամադիր կը թուէր։ Այս տագնապալի պարագայից մէջ անպակաս էին յուսահատ գուշակներ· բայց, բարեբախտաբար, վերանորոգեալ Երեսփոխանութեան մէջ ողջմտութիւնն յաղթանակեց անձուկ ոգւոյն կուսակցութեան, և իրրեւ իրաւախոհութիւն առաջարկուելով Արմաշու Վանահօր ընտրութիւնն, համաձայնութիւն տիրեց երկպառակեալ Ժողովոյն մէջ, և ստուար մեծամասնութեան քուէով սեպտ· 29ին Ն· Ամենապատուութիւն կոչուեցաւ յԱթոռ Պատրիարքութեան Կ· Պոլսոյ։ Կուսակցական կրից այս մեղմացումն և չեզոք ընտրելոյ մը այս փայլուն յաղթանակ շատ բարեգուշակ երեւցան ազգային ներքին վիճակի բարւոքման տեսակէտով, և յուսալի է որ դեռ եւս արգիւնաւորին՝ օգտակար և բեղմնաւոր գործունէութեան շրջան մը բանալով Նոր Տարւոյն մէջ։ Նորընտիր Պատրիարքը շատ սիրով ընդունուեցաւ հայ ժողովրդէն, և Արմաշու Վանքէն Նիկոմիդիոյ ճամբով և պետական շոգենաւով մը իւր ի Մայրաքաղաքս ժամանումն անվերջ հանդէս մ՚եղաւ մեծարանաց և համակրանաց։ Ն· Կ· Վեհափառութիւն, որ բարեհաճեցաւ գոհութեամբ և վաղընդփոյթ շնորհել կատարուած ընտրութեան վաւերացումը, նոյմ· 8ին ընդունելով Նոր Պատրիարքը, նշանաւոր խօսքերով վստահութիւն արտայայտեց հայ ժողովրդեան վրայ, պատուիրելով հանդերձ որ հաւատարմութեան զգացումներն Ազգին մէջ վառ պահելու հոգ տարուի։ Ամեն· Տ· Խորէն Ս· Պատրիարքը, Տէրութեան Նախարարաց և դեսպանաց հետ սովորական այցելութեանց փոխանակումէն յետոյ, լըջօրէն գործի ձեռնարկեց, և մեծագոյն ուշադրութեան առարկայ ըրաւ գաւառային թեմերուն կրօնային անխնամ վիճակն։ Այս նպատակաւ մըտնաւ Առաջնորդութեանց վերակազմութեան Յանձնաժողովոյն աշխատութեան, որ Ազգ· Ժողովոյ ներկայացուեցաւ, ուր արդի նստաշրջանին մէջ բաւական կարեւոր խնդիր մը պիտի յուզուի, սահմանադրական ինչ ինչ տրամադրութեանց վերաքննութիւն ենթադրող։ Գաւառային պաշտօններ լոյս տեսող եկեղեցականաց նկատմամբ հաստատ ընթացք մը բռնելով, Ն· Սրբազնութիւն ցոյց տուաւ գնահատելի կորով մը, որ կը յուսացնէ թէ բարենորոգման կարօտ ուրիշ պարագայից մէջ եւս չի պակսիր իրեն։

Տարւոյս ազգային գլխաւոր դէպքերուն մէջ յիշատակելի է՝ նախ և առաջ՝ Հիւանդանոցի վերաշինութեան սկզբնաւորումն, որ մեծ պատիւ կը բերէ արդի Պատ· Հոգաբարձութեան։ 1888 օգոստ· 17ին դեղեցիկ հանդէսով մը սկսաւ 1833ին կառուցուած այս պատմական շէնքին քանդումն ի նորոյ հաստատահիմն ու քարուկիր կառուցումն։ Այս առթիւ երեւելի պարագայ մ՚էր նաեւ Ազգին բարեգործական այս մեծագոյն հաստատութեան Պատմութեան հրատարակումն, որ դրական տեսակէտով ալ տարւոյն դէպքերէն մին էր· — Սամաթիոյ Ս· Գէորգ եկեղեցւոյն, Ղալաթիոյ Ս· Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն և Սկիւտարի Ս· Կարապետ եկեղեցւոյն նորոգութիւններն և օծման բազմամբոխ և հոգեզուարճ հանդէսներն եւս ազգային կարեւոր դէպքերու կարգին մէջ են։— Գարակէօմրիւկի եկեղեցին Պատրիարքարանէ կարգեալ ձեռնհաս Յանձնաժողովոյ մը տնօրինութեան յանձնուելով և հոն եկեղեցական վարժարան մը բանալու որոշում տրուելով, շատ տարիներէ հետէ հաչակեալ օգտակար գաղափարի մը իրագործումն սկսաւ, և Պատրիարքարանի վերաշինութեան պէտքն անգամ մ՚եւս հաչակեցաւ, և պաշտօնական գործողութեան առարկայ եղաւ։ — Ազգօգուտ հաստատութեանց կարգին մէջ երեւելի դէրք մը առաւ Բերայի աղջկանց Արուեստանոցն, ընդ տնօրինութեամբ բարեջան և ազնուասիրտ Հոգաբարձութեան մը, որ Կ· Պոլսոյ կարեւորագոյն թաղը բարւոք տնտեսութեան օրինակ մ՚ընծայելով, ծրագրած է նաեւ Նարեկեան երկսեռ վարժարանին և Ֆէրիգիւղի և Գոնտալայի թաղային վարժարաններուն վերաշինութիւնը։

Կարեւոր դէպքերու տարբեր կարգի մը կը պատկանէր Զուլըֆ Տէգրմանի գաղթին մէջ Շէյխ-իւլ-Իսլամի Դրան բարձրագոյն դատարանին արձակած աննպաստ վճիռն, որով անհատական դատէ մը աւելի բան մը կը կորսուի, և նոր ճեղքեր ընելու կը հարկադրուի Պատրիարքարանը։ — Գաղափարաց այս կարգին մէջ անցեալ տարի մեծապէս ուշադրութիւն գրաւեցին ապօրէն կեղծնակցութեանց և ապօրէն բաժանմանց գիւրութիւնք, որք թէ՛ կեդրոնին և թէ գաւառաց մէջ կ՚երեւին, և հանրական հանգամանքներէ ոյժ կ՚առնուն։ Կրօնական Ժողովը թէեւ կերպիւ մը ձեռք առաւ այս խնդիր, որ աւելի հիմնական նկատառութիւն մը կը պահանջէ։— Եւ քանի որ աննպաստ պարագայից վրայ կը խօսինք, յիշենք Երուսաղէմի Պարտուց ի հաշիւ գաւառական յայններէն ցորդ հաւաքուած գումարին անվճար մնալն, որով Երուսաղէմի Ս· Պատրիարքը Մայրաքաղաքիս մէջ իւր բնակութիւն երկարաձգել հարկադրեցաւ։

Տարւոյս վերաբերող զանազան դէպքերու կարգին մէջ յիշենք Սահակ — Մեսրոպեան մրցանակաբաշխութիւնը, բարեկիշատակ Իզմիրեանցի պատուական հաստատութիւնն, որ ազգային դեղեցկագոյն հանդէսներէն մին կը դառնայ ամ ըստ ամէ, և որ տարւոյս մէջ պսակեց Ենայի Համալսարանին հայազգի ուսանող Պ· Իսահակ Ցարութիւնեանցի լեզուաբանական և հնագիտական երկասիրութիւնն Հայոց Գրոյն վրայ, որ ստացաւ 600 րուպլի ամբողջ մրցանակն։ — Յիշենք նաեւ Հայ-համեստական հասարակութեան երկուց մասանց միութիւնն, կրօնափոխիչ գործունէութիւններն, որք անցեալ տարի եւս բաւական խօսել տուին, և Լեւոն ԺԳ· Պապին կոնդակն, որ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ համար ժողովրդեան բարեպաշտական և անձնուիրական եռանդն ե՛ւս քան զեւս արծարծեց, խիստ ընդունելութիւն գտաւ հայ ժողովրդեան հանրային կարծեաց կողմէ, և ակընկալուածին հակառակ արդիւնք տըւաւ։ — Կրթական գործունէութեան մասին դժբախտաբար ամուլ էր անցեալ տարին։ Կրթական Հրահանգէն ակնկալուած արդիւնքները չեն երեւիր, եւ Կրթական Տեսուչ Էֆէնտիին հիմնական փոփոխում մ՚ընելու պէտք զգալ միայն մեր սքրուսերէնից հնչման մասին, առաջարկ մը մատուցանելով, որ ելք չունեցաւ, և տեղի ունեցած հրապարակային շահադրգիռ վիճաբանութեանէն ալ երեւցաւ թէ արեւմտեան Հայոց հնչումը կարծուածին չափ դատապարտելի չէ, ո՛չ ալ արտասանական առաջարկը լաւագոյն բախտի մը արժանի էր։ Այս մասին իւր հմտալից ուսումնասիրութեամբ նշանաւոր հանդիսացաւ մանաւանդ Վիեննայի Մխիթարեան Հայր Հ‑րպէ Ա‑պէա‑ն, որ ակներեւ յառաջդիմութիւնք տարւոյս լրագրական և գրական դէպքերէն են։

Արկածներէ զերծ չեղաւ տարի մը ուր տեղի ունեցան երաշտութիւնք և ողողմունք, ի Հաճըն, յԱտաբազար, յԵրզնկա, և այլուր, — տարի մը ուր կորուսինք Րաֆֆիի պէս վիպասան մը Տէրոյենց Պատուելիին պէս պատմագէտ աստուածաբան մը, որ սակայն իւր կարծեաց լատինամիտ հակումներուն պատճառաւ բոլորովին մոռցուած էր վերջերս, Ստեփան Փափազեանի պէս գործիչ մը, և Մարկոսեան Գրիգորի պէս պատկառելի անձնաւորութիւն մը, որ իբր կէս դար յառաջ արդէն անուն մ՚ունէր Ազգին մէջ։— Այո՛· իւր արկածից բաժինն ունեցաւ 1888, ուր Արմաշու վանքն հրկիզեցաւ, եւ Մշոյ անհատական դէպք[…] թիւր մեկնութեամբ մը՝ պահ մը բաւական զբաղեցուց միտքերն, և վճռ[…] յորոց, որք բարեբախտաբար շու[…] մոռցուեցան։

Գաւառաց վիճակն անցեալ տար[…] եւս ուշադրութիւն գրաւեց· զի հ[…] յաշտ կարեւոր վայրեր անհովիւ դր[…] նուեցան, վիճակ մը որ՝ ի մէջ այլ[…] օտար կրօնածաւալական ձեռնարկո[…] թեանց դիւրութիւն կուտար, և[…] Հայ Եկեղեցւոյ թշնամիք՝ ամեն ժ[…] մանակէ աւելի կազմակերպեալ՝ բա[…] ճիգեր կը թափէին Հայոց մեծ հա[…] ուած մը մայրենի Եկեղեցւոյ գիրկ[…] բաժնելու։ Կեդրոնին վարչական և[…] րեսփոխանական վէճք և յուզմունք[…] ջոյ չթողուցին ըստ արժանւոյն հ[…] տանելու ամենուստ վտանգաւոր ճ[…] չուած կրօնային այս անհաճոյ կացու[…] թեան, և գաւառային եկեղեցակ[…] գանգատք լցուցին հայ լրագրոյ[…]

−) 21 (−

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՌՆ

ՍԵՒ-ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

[illegible]

Մէկրոզի ագարակին մէջ։

Իրվայն, ծովային փոքր քաղաք Րէնֆ-րիւի կոմսութեան, որ իբր եօթն հազար բնակիչ կը հաշուէ, կառուցուած է ակով-տիական եզերաց մէկ յանկարծական դարձուածքին մէջ, Գլայտի ծովախորշին գրե[…]

[illegible]

րեւ, քաղաքէն երկու մղոն հեռի։ Թերեւս օտարականք ոմանք այցելէին պատմական այդ վաղեմի բեկորները, բայց յայնժամ միայնակ կ՚երթային անդ։ Իրվայնի բնակիչք երբեք անդ չպիտի առաջնորդէին անոնց, ինչ գնով ալ ըլլար։ Սրդարեւ[…]

[illegible]

— Տէրունի Նիքը կը բաւէ իրենց, կ՚ըսէր, և ինձ պէտք չունի լրացնելու համար իր դժոխային նուագախումբը։

Աւելորդ է ըսել թէ այս արտակարգ տեսիլները գիշերային տքնութեանց ա[…] սեն նիւթ կը լինէին պատմութեանց։

[illegible]

Իրվայնի փոքր նուաղանգիստը շատ յաճախեալ չէ, գէթ բաւական մեծ տա[…] րողութիւն ունեցող շոգենաւներէ։ Քիչ մ՚աւելի հեռախաղումն է որ առեւտրական շոգենաւները կամ առագաստանաւերը ցամաքին կը մօտենան, երբ կ՚ուզեն Գը[…] լայտի ծովախորշին մէջ մանել։

[illegible]

մար օդին մղմանց, կը կոչէին բարձ[…] ձայն։

Ճէք Րեան և իր ընկերներն ան[…] քով վազեցին։

Այս աղաղակներն ագարակին ըն[…] չաց չէր որ կ՚ուղղուէին, այլ նաեւ ուն[…] առանց գիտնալու, իր կորստեան կը[…]

[illegible]

Չերն և Պատրիարքարանի գիւանները՝ 1888 տարիէն Նոր Տարւոյն կտակեալ գլխաւոր խնդրոց մին է գործնական այս դաւառային կացութեան։ Կիլիկիոյ կողմն ևս բարւոքում մը չկրցաւ այս տեսութեամբ, և Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին նկատմամբ առ Պատրիարքարան և առ լրագիրս ուղղեալ տեղեկութիւններէն երևցաւ թէ պարտաճանաչութեան ճամբուն մէջ ո՛ և է քայլ առնելու որոշում չէ արուած դեռ։ Իր Եկեղեցին սիրող ազգային մը չի կրնար յաւալ չամնել այսչափ ծանր անտարբերութիւն մը անոնց կողմէ որոց խնամածութեան յանձնեալ են Եկեղեցւոյ ժամկոչին շահերը։

Ռուսիոյ Հայոց մէջ, տարւոյն մեծ դէպքն էին Վեհ. Կաթողիկոսին տեսակցութիւնները՝ նախ Պ. Աղեքսանդր Կիրսի հետ և յետոյ Ռուսիոյ Վեհ. Կայսեր հետ։ Այս տեսակցութեանց վրայ առնուած տեղեկութիւններէն դեռ ևս ո՛չ մին պատմութեան ուսանողութեան չափ արժանահաւատ և ճշգրիտ է։ Ազատական ճիշդ, անկողմնակալ, չեզոք դիտողութիւն ու ծանօթութիւն դեռ ևս չէն յատկանիշք Ռուսաստանեան և Կովկասեան Թուրքիոյ լրագրաց գրկուած թղթակցութեանց, որք առաւելապէս ենթակայական և անձնական ապաւորութիւններ են։ Բայց տարւոյս ընթացքին մէջ ուղղակի էջմիածնէն եկող բանիմաց ուղևորներէ տեղեկացանք և հրատարակուած պաշտօնագրերէ տեսանք թէ Վեհ. Տ. Մակար Կաթողիկոս, անդուլ բերնով իրեն դէմ ուղղեալ զրպարտութեանց հակառակ, բուն բաւականին հոգածու կ'երևի կրթական և վանքապատկան խնդրոց ազգաշահ անօրինութեան, այն ծանր պայմանաց մէջ ուր կը գտնուի Հայրապետութիւնը՝ Ռուսիոյ հանրական փոփոխեալ վիճակին բերմամբ։ Այս դժուար կացութեան մէջ Վեհ. Կաթողիկոսին համար անշուշտ զօրավիգ պիտի լինին Վեհ. Զարին բարոյ խոստումներն Հայրապետութեան և Կառավարութեան միջև առկախ խնդրոց նպաստաւոր անօրինութեան մասին։ Բայց կ'արժէ որ հանրային կարծիքը, թէ՛ ի Ռուսիա և թէ ի Թուրքիա, փոխանակ ջլատելու՝ ոյժ տայ Հայրապետի՝ մը գործողութեան, որ հոգածութեան յանձնեալ են այնչափ կարևոր շահեր։ Ասոր փոխարէն, յուսալի է որ Վեհ. Մակար Կաթողիկոսն ևս կ'օգտի հրատարակուած քննադատութիւններէն։ Վեհ. Կաթողիկոսն ամէն առթիւ յորդորեց Թուրքիոյ Հայերն երախտապարտ հաւատարմութեամբ վարուիլ Օսմ. Տէրութեան հետ, և ի Տփղիս գտնուած միջոցին տեսակցելով օսմանեան հիւպատոսին հետ, շատ սիրալիր լեզուաւ խօսեցաւ Վեհ. Սուլթանին և Իւր կառավարութեան հայ ազգին վրայ տածած խնամոց նկատմամբ։

Հայ լրագրութեան ընդհանրապէս անդոհացուցիչ վիճակին մէջ, անցեալ տարի ամենէն ուշագրաւ դէպքն էր Մ—ւ—ժ Լ—ւ—ւ գտած ժողովրդականութիւնն, որոյ շնորհիւ ծաւալն ևս ընդարձակեցաւ, և յուսալի և փափաքելի է որ հանապազօրեայ քաղաքական և ազգային օրաթերթի մը պահանջմանց աւելի ևս մօտ գտնելով՝ այս համակրելի թերթ իւր վրայ դեռևս համբաւոյն արժանի գիրք մը կը յաջողի գրաւել վերստին հայ մամլոյն մէջ։ Մ—ւ— չաբաթաթերթին դադարումն յուսալի է որ երկարատև չլինի։ Տպագրական վերջին անօրինութիւն մը շրջանաւոր կամ պարբերական հրատարակութեանց մասին անպատ հետևանք մ'ունեցաւ, անպայման դադրեցնելով դանոնք. բայց յուսալի է որ լուսաւոր վիճակ մը յաջորդէ այս առժամանակեայ անօրինութեան։ Մայրաքաղաքիս լրագրութեան նախնական գրաքննութիւնն յանձնուեցաւ ապագրական Դիւանի Նոր և լուսամիտ Տնօրէնին, Վսեմ. Ահմէտ Արիֆի էֆէնտիին, ուսեալ և համակրելի պաշտօնեայ մը, որ աչալուրջ խնամոց ներքև օսմանեան լրագրութիւնն անշուշտ աւելի ևս պիտի արժանանայ բարձրագոյն գնահատութեան։

Այս պայմանաց մէջ առաւիկ կը թևակոխենք Նոր Տարին, յորում ամէն յաջողութիւն, բարեկեցութիւն և յառաջդիմութիւն մաղթելով մեր սիրելի Ազգին, վստահ ենք թէ մեր Օգոստափառ Վեհապետին հայրագորով հովանին պակաս չպիտի լինի մեր վրայէն, և անոր անդորրաւէտ շուքին ներքև մեր կրօնական, կրթական ու բարեգործական հաստատութիւնները պահպանելու և զարգացնելու համար մեր ամէն կարգի ազգային մարմինք և պաշտօնեայք և ամէն դասք ժողովրդեան իրենց նուիրական պարտաւորութիւններն անթերի կատարելու և Ն. Կ. Վեհափառութեան բազմանայ և ժամանակին յառաջդիմական պահանջմանց համաձայն ընթանալու յօ-

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պերլին, 9 յունուար.—Փ։Պ կը ծանուցանէ թէ, Սըր Ռ. Մորիէրի գործին մէջ Անգլիա դիւանագիտական ո՛ և է պահանջում չէ բրած ի Պերլին, և գործին պաշտօնական հանգամանք տալու մտադիր չէ։

—Ջէթինե, 9.—Չեռնակորայի Իշխանին երկուքին դստերք, Միլիցա և Սթանա, Զարին և Զարուհւոյն կողմէ հրաւէր մ'ընդունեցին, և Փեթերպուրկ ուղևորեցան, նախարարապետ Պ. Պօզօ Փեթրովիչի հետ։

—Սոֆիա, 9.—Պուլկար կառավարութիւնը փակեց Սինոդի նստաշրջանն, որովհետև Սինոդին անդամ մի քանի Եպիսկոպոսաց ընտրութիւնք ի կարգին չէին։ Եկզարքը պիտի հրաւիրուի նոր ընտրութիւններ հրամայելու։

—Գահիրէ, 8.—Խտիւախապետ Աշինով ամսոյս 5ին Փորթ-Սայիտէն նաւ նստաւ Հաբէշստան երթալու համար։ Կը կարծուի թէ յԱստղ պիտի ելնէ։

—Սուաքինի կառավարութիւնը շրջակայ ցեղերուն յայտարարութիւն մը ուղղեց, որով կ'ըսէ թէ բնաւ դիտաւորութիւն չունի իւր իշխանութիւնն իրենց վրայ տարածելու և զիրենք արդ ենթարկելու, և իւր միակ փափաքն է խաղաղութիւնը վերահաստատել և առևտրական յարաբերութիւնները վերսկսիլ Սուտանի հետ։ Կառավարութիւնն հաստատապէս մտադիր է պահել զՍուաքին, ինչ որ ալ պատահի, և ի հարկին Անգլիա օգնութիւն պիտի ղրկէ։ Ցեղերը կը հրաւիրէ վանելու Սուտանցի ապստամբներն, և կը խոստանայ որ եթէ այս նպատակ ձեռք բերուի, Սուաքինի կառավարութիւնը դրամ և պարէն պիտի տայ իրենց։ Ցեղապետ Շէյխերն ալ կը հրաւիրուին տեսակցութեան մը, յորում ապագայ կացութեան վրայ խորհրդակցութիւն պիտի կատարի։

—Վերջերս Պուլկարիոյ մասին պտըտած զրոյցներու առթիւ Մ—ժ—ս Օր—ժ—ւ կը պատմէ իւր չաբաթ ատուր թուով թէ հրաժարեալ երկու պաշտպանողական նախարարք, Պ. Նաչեվիչ և Պ. Սթոյլով, որոցմէ բաժնուիլ չէր ուզած Ֆերտինանտ Իշխան, յանդուգն առաջարկութիւն մ'ըրեր են իրեն, որով «Իշխանապետութեան սահմանեալ դրութեան մէջ փոփոխութիւններ պիտի մտցուէին և Սոֆիա ո՛չ ևս մայրաքաղաք պիտի լինէր։ Իշխանն հաւաներ է, և դուրսէն խորհուրդ հարցունելով հանդերձ, նախապատրաստական ինչ ինչ միջոցներ ձեռք առեր է գործադրման համար։ Այսպէս կը բացատրուի եղեր Իշխանին վերջերս անպաշտօնապէս Փիլիպէ երթալը։ Բայց դուրսէն խնդրուած խորհուրդք նըպաստաւոր չեն եղած Պ. Սթոյլովի, Պ. Նաչեվիչի և Ընկերութեան առաջարկին։ Մեծ Տէրութիւն մը մանաւանդ որ Երրեակ Նիզակակցութեան անդամ գոլով հանդերձ դարդ պաշտօնապէս յարաբերութեան չէ մտած Ֆերտինանտ Իշխանին հետ, բացարձակ մերժեր է երկու նախարարներուն և օտար գործակալի մը ջատագոված առաջարկին գործադրումն, որ եթէ ոչ բոլորովին թոյլատր, գէթ յետաձգուեր է։ Փափաքուած փոփոխութեան նպատակը պիտի լինէր Ֆերտինանտ Իշխանը ժողովրդական ընել Պուլկարիոյ մէջ, և երևցած հակիշխանական ձգտումները նուաճել»։

—Քրուբի գործարանն այս օրերս 120 դաշտային թնդանօթ յանձնեց Պելճիոյ կառավարութեան։

—Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարն ի Փանամա աշխատող 4,000 իտալացի բանուորներուն իմացուց թէ, եթէ ջրանցքին վրայ գործը դադրի, միջոցներ ձեռք առած է իրենց շահերը պաշտպանելու և ի հարկին զիրենք ձրիապէս յԻտալիա վերադարձնելու համար։

—Պելճիոյ Բլիմանթին իշխանուհւոյն Իտալիոյ գահաժառանգին հետ նշանախօսութիւնն իբրև վերջնական կը ծանուցուի։

—Ռուսիոյ գահաժառանգն ի մօտոյ պիտի նշանուի Վիքթորիա Թագուհւոյն թոռանց միոյն՝ Հէսի Ալիս իշխանուհւոյն հետ, և այս առթիւ Պերլինի և Տարմշթատի Արքունեաց միջև ժամանակէ մը հետէ տիրող պաղութիւնը պիտի վերնայ։ Զարևիչը 21 տարեկան պիտի լինի այս տարի, և իշխանուհին 17։

—Զարն յատուկ պաշտօնակալի մը միջոցաւ յունական կոզանդին առթիւ Թանկագին ընծայներ ղրկեց Հելլենական Արքունեաց, ըստ իւր սովորութեան։ Բայց այս տարուան ընծայք ամէն տարիէ աւելի ծանրագին էին։ Ցանսատանի թագաւորին դուստր՝ Աղեքսանդրա Իշխանուհւոյն Զարին եղբօր Փաւել մեծ-դքսին հետ նշանախօսութեան առթիւ, Զարը, Զարուհին և մեծ-դուքսն առանձնապէս չքեղ ընծայներ ղրկեցին մասնաւորապէս իշխանուհւոյն համար, որուն Զարն ալ նուիրեց Սրբոյն Կատարինէի պատուանշանն, որ 1717ին հաստատուած է յատկապէս իշխանուհեաց համար։

—Սամոայի ընիկներուն հետ տեղի ունեցած կռուոյն մէջ Գերմանաց ծանր կորուստներ կրելը սրտայուզութիւն պատճառեց ի Գերմանիա։

ԱԶԴ

Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ փողփէն մտնելու ինկած Ղալաթիա Պըրէքէթ Զատէ Թաղ Ջիրէքճի փողոց թիւ 8 անուրդի տրուած տունը 310 ոսկւոյ ծախու առնող ներկայացած է։ Վերջինեալ սան մասին վերջնական որոշում պիտի տրուի յառաջիկայ հինգշաբթի 29 դեկտ. 88։ Ուստի անոնք որ ... փաքին 5 առ 100 յաւելում մը ... կը հրաւիրուին մինչև նոյն օր ներկայանալ կալուածոց մատակարարութեան սենեկը ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցի։ 2328 5—6

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Քեամիլ փաշա շաբաթ իրիկուն նոր տարւոյ առթիւ իւր այցեքարտը ղրկեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ի շնորհաւորութիւն։

Նոյնպէս, Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Բարձր. Արիֆի փաշա, Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշա և հետագրական ու թղթատարական Վսեմ. Վերատեսուչն երեկ իրենց այցեքարտերը ղրկեցին առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն ի շնորհաւորութիւն։

Անգլիոյ դեսպանատան առաջին թարգմանն երէկ Պատրիարքարան գալով յանուն Վսեմ. Սըր Ուիլիըմ Ուայթի Նոր տարի շնորհաւորեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Նոյնպէս, երէկ առաւօտ, բարձրաստիճան եկեղեցականք, քարոզիչ վարդապետք և աւագ քահանայք, Մայրեկեղեցւոյ քահանայից դասը, Թաղ. Խորհուրդը, դպրաց դասն ու այլ և այլ վայրերէ բազում ազգայինք փութացին նոր տարի շնորհաւորել Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Ցեսոյ Երուսաղէմատուն երթալով՝ նոյնպէս Նոր տարի շնորհաւորեցին Երուսաղէմայ Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազանի։

Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարքն երէկ իրիկուան դէմ Երուսաղէմատուն երթալով Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազանի շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ։

Երէկ, ըստ յայտարարութեան, Բերայի Արհեստից խոսական ուսումնարանի յառաջադէմ աշակերտուհեաց և Բերայի հինգ վարժարանաց ուսանողներուն մրցանակներու բաշխումը կատարեցաւ Նորաշէն Արհեստից խոսական սրահին մէջ։ Հանդէսը չքեղացուց եր. Բերայի երևելեաց դասուն անդամք ներկայ էին իրենց ընտանեօք։

Ի ժամ 9 ըստ թրքաց՝ հանդէսն սկսաւ Օգոստափառ Սուլթանին ուղերձեալ երգով մը։ Խնամակալութեան պետը՝ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտի, տկար լինելով,—թէև հանդիսին ներկայ,—չէր կրցող բանիւ բերանոյ տեղեկութիւն տալ, ուստի գրաւոր պատրաստած էր իւր համարատուութիւնը զոր փոխանորդաբար ընթերցաւ Արհեստանոցի ուսուցիչներէն մին։ Վաղուան թուով պիտի հրատարակենք այդ համարատուութեան պատճէնը։

Համարատուութեան ընթերցումէն ետքն սկսան երգ և բաշխումն մրցանակաց Արհեստաղիտական սրահի սանուհեաց։ Տրուած նուէրներն էին ասկի ապարանջաններ, ադամանդազեղ օղեր, պրոշներ և այլ և այլ նիւթեր։ Նուիրատու կանայք են.

Աղն. Տիկ. Նուրեան
» » Լսանեան
» » Զօնդ
» » Ցակոբեան
» » Հալաճեան
» » Խ. Օտեան
» » Ներսէսեան
» » Ց. Ցակոբեան
» » Տավուտեան
» » Սրվաճեան
» » Տէրոնեան։

Աշխինեաց կողմանէ օրիորդ Պէյլէրեան, և Նարեկեան Վարժարանի աշակերտներէն փոքրիկ տղայ մը գրաւոր ուղերձներ արտասանեցին՝ շնորհակալութիւն յայտնելով խնամակալութեան այն խնամոց մասին՝ զորս կը վայելեն։

Այնուհետև Նարեկեան և միւս երից վարժարանաց տեսուչները՝ գըրաւոր՝ խնամակալութեան Վսեմ. Պետին ներկայացուցին այն ուսանողներն որք քննութեամբ առաջին մրցանակի արժանի հանդիսացած էին։ Նրգէ մը ետքը հանդէսը փակելու եղաւ Տ. Գաբրիէլ Սրուանձտեան։ Գրագէտ ու գրասէր Սրբազանն ըստ իր սովորութեան համառօտ խօսեցաւ. այլ քանի մը խօսքերն ալ ո՛րչափ ազդեցիկ էին «Մանուկներն առ հասարակ նկատուած են մարդկութեան սարքին կարգն. բայց վկայութեամբ ոչ միայն գիտնոց, իմաստասիրաց, բարոյախօսաց, այլ և Աճոր՝ որ մեծն էր քան զամենեսին՝ մանկունք մեր բարձրագոյն դասը կը կազմեն։ Երբ խնդիր եղաւ թէ ո՛վ է մեծն, Ցիսուս մանուկ մը կոչեց մէջ տեղը և զնա ցոյց տուաւ ամենուն։» Այս ազդեցիկ նիւթին վախճան եղաւ ազդեցիկ նախադասութիւն մը։

Շնորհակալութիւն յայտնեց ամէն անոնց որ մանուկներու համար կ'աշխատին և հուսկ յետոյ մաղթանքներ ըրաւ Վեհ. Կայսեր կենաց։ Ասպա ատքի ելնելով Ց. Մէզպուրեան էֆէնտի, յիշեցուց թէ կազանդի առթիւ եղած այս տեսակ հանդէս և նուէրներու բաշխումն նոր պէտք չէ համարել մեր Ազգի մէջ. հին սովորութիւն եղած է այն, և նոր ազդեր մեղ նման

հիներէն ընդօրինակած են։ «Գաւառաց մէջ այլ և այլ տեղեր, նոյն իսկ անդրանիկ համար ալ երախտագիտութեան ցոյց մը կ'ըլլայ այսօր։ Մեծ եղանն եղջիւրներուն վրայ դղրդ մը մոմեր կը վառեն, հասիկ կը կերցնեն անոր»։ Իր նիւթին բովանդակութիւնն այս է, թէ մենք արհեստական ժողովուրդ ենք, աշխատաւոր ու ծախսած ենք, հնդկաստանէն երբեմն մեր պապերը ոսկի կը բերէին և այսպէս երբ գաղթականութեամբ ալ ցրուեցան, որովհետև առ դական արհեստներն իրենց կենաց կը սածէին, երկար ատեն անդրաժամ մնացին հայրենի տնէն։ Եւ այս խնդրին համեմատ՝ Բերայի Արհեստագիտական հաստատութիւնը գարձ մըն է դէպի նախահայրական կեանք։ Իր եզրակացութիւնն եղաւ փափաք մը, ամէն Հայերու համար. այսինքն թէ մեր ամէն գաւառի մէջ պէտք է արհեստանոցներ բացուին։

Ցակոբ էֆ. Ռսկան, տիօք և աշխատութեամբ երիցագոյն ուսուցիչ, խնամակալութեան շնորհակալութիւն յայտնեց. և միանգամ ևս, ինչոր շատ անգամ գրած է, կրկնեց թէ մեր կրթութիւնը միշտ թերի պիտի մնայ, եթէ աշխարհական կրթութեան հետ՝ կղերականաց դասն զուգընթաց չերթայ։ Գեր. Օրմանեան Սրբազան եղաւ յանկարծ խօսելու երրևս Բերայի և հոգևորական, ըսաւ թէ վերջերս մեր թաղի Ազգ. աւերակներու վրայ շատ շէնքեր բարձրացուցինք. շատ բան ըրինք. բայց չէնք բրած նոյնչափ որչափ ունինք ընելու։ Բերա՝ հայոց նըշանաւորագոյն թաղն՝ պէտք է շատ ինչ ընէ. և ջանալու ենք որ յառաջիկայ տարեդարձը, 90 թուականը Նարեկեան վարժարանի, որ շինութեան պէտք ունի, նորակառոյց ընդարձակ սրահին մէջ տօնենք։ Իբրև հոգևորական, ի պատասխանի, ըսաւ թէ կղերական դասու կրթութիւնը, առաջին օրէն, Նորընտիր Պատրիարք Ս. Հօր ուշադրութեան առաջին խնդիրն եղած է. Աստուծով այդ ալ պիտի հաջողուի։

Բանախօսութիւնք կը կատարուէին ընդ միջմամբ դեղեցիկ երգերու զորս Բերայի Ազգ. վարժարանաց աշակերտք կերգէին, առաջնորդութեամբ դըպրապետ Ռուբէն էֆ. Ճիվանեանի։

Երէկ առաւօտ Օրթագիւղի Ս. Թարգմանչաց վարժարանին մէջ Նոր տարւոյ առթիւ դպրոցական գեղեցիկ հանդէս մը տեղի ունեցաւ ընդ նախագահութեամբ տեղւոյն քարոզիչ Գեր. Վահրամ եպիսկոպոսի և ի ներկայութեան Թաղական Խորհրդոյ դիւանին, վարժարանի խնամակալութեան և ծնողաց։ Վարժարանին սրահին մէջ կաղանդի առթիւ ծառ մը պատրաստուած էր մրգեղէններով զարդարուն։ Աշակերտք հակիրճ բանախօսութիւններ և ոտանաւորներ արտասանեցին ընդ միջմամբ քաղցրալուր երգերու։ Հանդէսն աւարտեցաւ Գեր. Ս. Նախագահին օրհնութեամբ։ Ներկայք պատուասիրուեցան շաքարեղէններով և յայտ դոհ մեկնեցան շնորհակալութիւն յայտնելով վարժարանի խնամակալութեան։

Վսեմ. Աբիկ էֆէնտի Ունճեան՝ տապարագլ Մանավեանի որբոց և այրւոյն ի նպաստ կարևոր գումար մը ստորագրուած է։ Կը յուսանք որ ուրիշ բարեսէր ազգայինք ևս կը մասնակցին այս մարդասիրական նպատակաւ բացուած հանգանակութեան։

Ինչպէս որ Դրամաէլի ընկերութիւնը Օրթագիւղ Կալաթայի գծին համար հաճած է զեղչեալ գնով տոմսակներ յանձնել Ազգ. Կեդր. Վարժարանի խնամակալութեան աշակերտաց բաշխելու համար, Ոսկեղջիւրի շոգենաւի ընկերութիւնն ալ այս շաբթու հաճեցաւ նոյն զիջողութիւնն ընել ի նպաստ յիշեալ Վարժարանին։ Փափագելի է որ ուրիշ ընկերութիւնք ևս հետևին այս գեղեցիկ օրինակներուն։

Ստացանք առաջին թիւն ՆԵՂՈՍ շաբաթաթերթին որ սկսած է հրատարակուիլ յԱղեքսանդրիա, խմբագրութեամբ Պ. Ա. Ռշտունիի։

Այդ առաջին թիւը կը պարունակէ խմբագրական մը, ազգային տեսութիւն մը, զանազան լուրեր ու տեղեկութիւններ, ոտանաւորներ, վէպ մը իբր թերթօն եւ զուարճալիք։

Մաքուր տպագրութեամբ և բաւական աշխատութեամբ պատրաստեալ թերթ մ'է, որուն յաջողութիւն և յարատևութիւն կը մաղթենք։

Հետևեալ նուիրատուութիւններն ընդունեցանք ի նպաստ Սըբուհի մայրապետին։

Մէկ օսմ. ոսկի՝ Պէյկլիքատի օսմ. դեսպանատան առաջին քարտուղար Յարութիւն էֆէնտի Մարգարեանէ, կէս օսմ. ոսկի՝ Մկրտիչ էֆէնտի Գալանճեանէ և երկու արծաթ մէճիտ Վառնայի առևտր. գործակատար Միքէ էֆէնտի Փէշտիմալճեանէ։

Պոլսոյ ազգայնոց կողմէ ստորագրեալ գիր մը ստացած ենք, որով շնորհակալութիւն կը յայտնեն Թաղին Թաղական Խորհրդոյն և մանաւանդ ատենապետ Ներսէս էֆ. Երեցեանի որ իւր Պատ. պաշտօնակցաց աջակցութեամբ՝ յաջողեր են տեսակէտ հոգածութեամբ և անդուլ ջանիւք մի քանի կալուածներ կառուցանել յօգուտ եկեղեցւոյն և վարժարանին։ Այդ կալուածք Թաղային սնտուկին զգալի եկամուտ մը կ'ապահովեն։ Այդ գրով Պոլսոյ ազգայինք շնորհակալութիւն կը յայտնեն նաև ամէն այն ազգայնոց որք իրենց բարոյական ու նիւթական աջակցութիւնը չեն զլացած Թաղ. Խորհրդոյն օգնելու համար։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Քարքէրքի Բեալաթէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Բոլու գաւառակին գայմագամ Իսմայիլ Հագգը էֆէնտի և նորա յաջորդեց Բեալաթէի գայմագամ Խասա էֆէնտի։

— —

Իւլյսի առաջին աստիճան տրուեցաւ Ծովային նախարարութեան Մէքթուպճի Թահսին պէյի։

Սալիսէի աստիճան՝ Լազաքիոյ գաւառին հաշուակալ Հիւսէին Հասիպ էֆէնտիի, Պոլսոյ առևտրական դատարանին նախագահ Ահմէտ Սամի էֆէնտիի և Այսոյ գաւառակին թղթակցութեանց քարտուղար Հագգը էֆէնտիի։

— —

ՊԱՇՏՕՆԵԻՑ ԱՄՍԱԹՈՇԱԿՔ

Ելմտական նախարարութեան կողմէ Արտաքին գործոց նախարարութեան վճարեալ 45000 ղրուշով մէկ մէկ ամսաթոշակ վճարուած է արտաքին թղթակցութեանց դիւանի պաշտօնէից և քարտուղարաց։

Ելմտական Նախարարութեան կողմէ դեկտեմբեր 29ին Դատական Նախարարութեան վճարեալ 90000 ղրուշով մէկ մէկ ամսաթոշակ վճարուած է Վճռաբեկ և վերաքննիչ ատեաններու քարտուղարաց, այս դատարաններու ընդհանուր դատախազաց դիւաններուն, Վճռաբեկ, վերաքննիչ ու նախնական դատարանաց ընդհանուր դատախազի օգնականներու, օգնական անդամոց և արկղակալ պաշտօնէից։

— —

Պ. ՖՈՍԹԸՐ

Օսմ. կայս. Պանքայի ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆոսթէր ուրբաթ աւուր Սէլամլըքէն յետոյ կայս. պալատ երթալով ընդունեցաւ երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի կողմէ որ Վեհ. Սուլթանի բարեմաղթութիւնը հաղորդեց նմա և ծանոյց թէ Ն. Կ. Վեհափառութիւն մօտ օրերս ունկնդրութիւն մը պիտի շնորհէ նմա։

Բ. ԴՈՒՌՆ ԵՒ Պ. ՏԸ ՀԻՐՇ

Հինգ երորդ խրաւարար Պ. Կնայսդ առաջարկած է քննել այն խնդիրները միայն որոց վրայ վճիռ արձակած չէին կայս. կառավարութեան և Պ. տը Հիրշի իրաւարարք և անոնց մասին վճիռ տալ։ Կը կարծուի թէ երկու կողմանք պիտի համակերպին այս առաջարկութեան։

— —

ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱՅԻ ԳԻԾԸ

Տեպյէ-Պանքէ դրամատունն, արտօնատէր սոսիական երկաթուղեաց, ուրբաթ օրէն ի վեր սահմանած է Հայտար Փաշա-Նիկոմիդիոյ գծին շահագործումն։ Նոյն օրն, իրիկուան կողմ, առժամեայ տնօրէն Խայրի պէյի կողմէ յիշեալ գիծն յանձնուեցաւ Պ. Պ. Քաուլայի և Բիւլմանի։ Պ. Ռօս որ ուղին սարքէ ի վեր գծին շահագործումը կը վարէր ընդ անօրինութեամբ Պ. Սիֆէլտէրի, իւր պաշտօնին վրայ պահուած է։ Նոյնպէս և բոլոր հին պաշտօնեայք՝ ցնոր անօրինութիւն։

Պ. Քաուլա ստորագրած և Խայրի պէյի յանձնած է մուրհակ մը որով յանուն Տեպյէ Պանքի յանձն կ'առնու երկաթուղեաց յանձնման թուականէն մինչև 31 օր կայս. կառավարութեան վճարել վեց միլլոն ֆրանք։

Ցառաւել պաշտօնեայք երեկուընէ սկսեալ վակոններու և այլ նիւթերու փոխանցման գործողութիւնները կը կատարեն։

— —

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախընթաց օր Խարիճիէյի պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ Վսեմ. Յարութիւն փաշայի և զբաղեցաւ Բաթումի տրոց վերաբերեալ խնդիրներով։

Սոյն յանձնաժողովը կը կազմէին Բաթումի վարչութեան տնօրէնն, Համբային Պարտուց վարչութեան հաշուակալը, Արտաքին թղթակցութեանց քարտուղար Նաւամ էֆէնտին և Համբային Պարտուց վարչական ժողովոյ անդամներէ Նէշէտ էֆէնտի։

—Ռուսական դեսպանատան առաջին Թարգման Պ. Խիտրոֆ շաբաթ օրը Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Յարութիւն փաշայի հետ։

—Նոյն օրը Փրանսական, աւստրիական, անգլիական, ամերիկեան և հոլանտական դեսպանատանց առաջին թարգմանք ևս Բ. Դուռը գնացին և յաջորդաբար տեսակցեցան Արտաքին Գործոց Վսեմ. նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

— —

ՄԱՋԱՐ ՓԱՇԱ

Վեհ. Սուլթանը տեղեկանալով որ Քաղաքապետ Մաղճար փաշա տակաւին առողջացած չէ, երէկ Տօբթէօտ Խամէտ փաշան ղրկեց Ն. Վսեմութեան առողջութեան և որպիսութիւնն հարցունել տալու։

— —

ԿՐԷՏԷ

Կրէտէէն կը գրեն առ Թ—ի—ն թէ կղզւոյն ամէն կողմը կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ, թէ կուսակալութեան նորընտիր խորհրդական Իսատ պէյ Հանիա ժամաներ է և թէ այս տարի գումարելի ընդհանուր ժողովոյ խորհրդակցութեան պիտի ենթարկուին հանրօգուտ շինութեանց վերաբերեալ ինչ ինչ կարևոր ծրագիրներ։

ՊԱՂՆԱԽՏԸ ՑԱՏԸ. ՊՈԼԻՍ

Ադրիանուպոլսոյ նահանգին առաջին բժիշկ Մէհմէտ Նուրի էֆէնտի նամակաւ մը, ուղղեալ առ Թ—ի—ն, կը հերքէ ծաղկի հիւանդութեան առթիւ շրջած չափազանց զրոյցները։ Բժիշկը կը յարէ թէ թէև հինգ ամիս առաջ նոյն իսկ յԱդրիանուպոլիս ծաղկի հիւանդութիւն ծագած և քաղաքին մէջ ամէն կողմ ճարակած է, սակայն շնորհիւ ձեռք առնուած ազդու միջոցներուն՝ ամէն կողմ յատուկ պաշտօնեայք ղրկուելով չպատուաստեալ բոլոր տղայք պատուաստուեր են և միանգամայն մեծ խնամք տարուեր է մաքրութեան, այս կերպիւ ստորափոխիկ ախտի ճարակման առաջքն առնուեր է։

Մէհմէտ Նուրի էֆէնտի ի վերջոյ կը յաւելու թէ 80,000ի մօտ բնակիչ ունեցող Ա. Պոլսոյ քաղաքին մէջ հազիւ 10–15 հոգի թեթևապէս վարակուած են նոյն ախտով։

— —

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐՔ

Կայս. կառավարութիւնն որոշած լինելով բառնալ Աթէնքի լրագրոց ոմանց ի Թուրքիա մտնելուն դէմ դրուած արգելքն՝ հրամայած էր Աթէնքի օսմ. դեսպանին՝ տեղեկագիր մը պատրաստել յունական լրագրաց Թուրքիոյ նկատմամբ հետևած ուղղութեան վրայ։ Ըիզա պէյ ղրկած է այդ տեղեկագիրն որ ցոյց կուտայ թէ յունական մամուլն հաշտարար և բարեկամական ընթացք մը բռնած է Բ. Դրան հանդէպ։

— —

ՏԱՐԵԳԼԽՈՅ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Երէկ, տարեգլխոյ առթիւ, ռուսական դեսպանատան մատրան մէջ հանդիսաւոր պաշտօնութիւնք կատարուեցան ի ներկայութեան Պ. Նէլիտոֆի և դեսպանատան բոլոր գլխաւոր պաշտօնէից։ Միջօրէին, Պ. Նէլիտոֆ ընդունեց ռուսական գաղթականութեան երևելեաց այցելութիւններն ու շնորհաւորութիւնները։

Միևնոյն հանդէսք տեղի ունեցան նաև հելլենական սերպիական և ռումանական դեսպանատանց մէջ։

— —

ՎԵՑՆՈՑ Դ[illegible]

Այս աւուր Թուրք [illegible] մէջ հրատարակեալ պաշտօնա[illegible] մը կը ծանուցանէ թէ բարձրա[illegible] մնաս վեցնոց դրամներն, որոց [illegible] ջումն արդէն որոշուած է, ի շրջա[illegible] րութեան պիտի մնան մինչև 305 տարւոյ մարտի վերջը, թէ այս առթիւ հարկ եղած զեկոյցներն եղած են ամէն կողմ այդ դրամներն ըստ առաջնոյն կառավարական սնտուկներու մէջ ընդունելու համար և թէ նոյն թըւականէն յետոյ հասարակութեան ձեռքը մնացած վեցնոցներու համար ևս հարկ եղածը պիտի ծանուցուի պաշտօնական ազդով մը։

— —

ՎՍԵՄ. ՔԵԱՄԻԼ ՊԷՅ

Ոստիկանութեան Նախարար Վսեմ. Քեամիլ պէյ դարձեալ հիւանդ լինելով մէկ քանի օրէ ի վեր իւր պաշտօնատեղին չյաճախեր։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Առևտրական լուրերէն քաղուած)

Հակառակ արմտեաց ժամանման անբաւականութեան որ կը տիրէ շաբաթներէ հետէ, մեր հրապարակն որ տկար էր ժամանակէ մ'ի վեր, սակայն բանուկ վիճակ մը ստացաւ վերջին եօթնեկին մէջ։ Կակուղ ցորենի վրայ 15000 գրիւէ վաճառում եղաւ, մինչդեռ 10000 գրիւ միայն հասած էր, որով պատրաստի քանակութիւնը 20000էն 15000 գրիւի իջաւ։ Կիրքա և Ազիմա ցորեններուն վրայ ո՛ր և է գործ տեղի

ուլթեան պատճառաւ՝ գները սակ անուանական են։ Եգիպտացորենը թէեւ շատ կը փնտռուի, սակայն անոնցմէ գործեր կը լինին անոր վրայ, վասն զի պատրաստի քանակութիւնը քիչ է և ժամանումնք չեն լինիր։ 32000 գրիւ գարին, որ պատրաստ էր նախորդ շաբաթէն, վերջին աւուրց վաճառմանց պատճառաւ 22000 գրիւի հասաւ, վասն զի նոր ապրանք չէր հասած։ Վարսակը շատ կը փնտռուի. դժբաղդաբար պատրաստի պակասութիւն կայ և բնաւ ապրանք չ'հասնիր։ Ալիւր բնաւ չ'հասաւ և պատրաստի քանակութիւնը 1000 պարկ նուազեցաւ շաբթուս մէջ։ Այժմ 6500 պարկ կը մնայ։ Լուբիայի գները փոփոխութիւն չ'կրեցին բնաւ եւ կարեւոր գործ մը չեղաւ։ Խաշխաշի հունտերու գնոց վրայ թեթեւ բարձրացում մը կը նշմարուի 10000 օխա դրամնիդով Եւրոպա ղրկուելու համար։ Նմանապէս թեթեւ բարձրացում մը կը նշմարուի կորեկի գնոց վրայ։ Վաճառմունք հասան 700 պարկի որով պատրաստը բոլորովին սպառեցաւ։

70 պարկ թիֆդիկ վաճառեցաւ, որ այդ ապրանաց առեւտրոյն վրայ իբր զգալի բարուքում մը պէտք է համարուի, եթէ այդ թիւը բաղդատենք նախորդ շաբաթներու վաճառմանց թուոյն հետ։ Գները կը տարբերին 13էն 14ի միջեւ։ 8 սնտուկ ափիոն վաճառուեցաւ զանազան տեսակներէ, օխան 143 ղրուշի և 400 պարկ կաղին՝ դրամնիդով՝ գնոց դտան 93 ղրուշէն։ Կապերաի վրայ գործառնութիւնք 3000 ոսկւոյ հասան։ Զգալի անկում մը յառաջ գալով Թէրազան կոչուած կապերաներուն վրայ, սանց քառակուսի կանդուոր 13 ֆր. 50 սանդիմի հասաւ։

Բարձր. Մեծ-Եպարքան հրահանգ ուղղեց ամեն կողմ որ թէեւ յատուկ օրէնքով կառավարող գաւառաց ոմանց ժողովուրդք, եթէ իրենց հայրենեաց մէջ բնակին, ազատ կը մնան զինուորական տուրքէ, սակայն անոնք որք ուրիշ գաւառաց մէջ հաստատուելով կալուածներ կը գնեն և առեւտրով կ'զբաղին պիտի վճարեն կառավարական բոլոր տուրքերը։

—Ֆրանսական դեսպան Մոնդեպելլօ կոմսն ամսոյս 11|23 ին Բարիզէն ճամբայ պիտի ելնէ մայրաքաղաքս վերադառնալու համար։

—Երկրաչափ Պ. Վալօռի երեք մէկնեցաւ մայրաքաղաքէս ի Բարիզ հանելու համար զարգացման այն տագաւարին որ տեղագրական Արուեստահանդեսին մէջ պիտի յառաջացուի սամ. Ծխախոտի Ռէժիին։

—Կայս. կառավարութիւնը մենաշնորհ տուաւ Րաիֆ էֆէնտիի և ընկերաց շահագործելու համար ի Բասթամանի Իւրկիւպի մէջ գտնուած ածուխի հանքը։

—Պետական Խորհրդոյ վերաքննիչ ատենին ընդհանուր դատախազ Նանդօ էֆէնտի, որ Նիկոմիդիոյ Իտարէի ժողովոյ ընդհանուր դատախազին և հարցաքննիչ դատաւորին նկատմամբ քննութիւն կատարելու համար այդ կողմը գնացած էր, քննութիւններն աւարտած լինելով մայրաքաղաքս վերադարձած է։

—Եղեռնադատ ատեանն անպարտ արձակած է Միլլիյէ վարժարանի աշակերտներէ Պօղոս ու Գառնիկ էֆէնտիներ և ուրիշ մը որք ամբաստանուած էին նոյն վարժարանէն գողցուած գրքերու առթիւ։ Նոյն վարժարանի սպասաւոր[illegible] Մէհմէտ և ուրիշ մը, որք նո[illegible] այս խնդրոյ առթիւ ամբաստա[illegible] էին, մէկ տարուան բանտա[illegible] դատապարտուած են։

—[illegible]րմական նախարարութիւնը [illegible] վերջերս ընդարձակ վիճակացոյց մը պիտի պատրաստէ յորում պիտի նշանակուին մէկ տարուան մէջ բացուած վարժարանաց ինչպէս նաեւ անդ յաճախող աշակերտաց թիւը։

—Շաբաթ օրը մայրաքաղաքս ժամանեցին արքունի կալուածոց քննիչներէն Սիւլէյման Ֆէրիտ պէյ՝ Զմիւռնիայէն և Պանտրմայի արքունի ագարակաց տնօրէն Մազհար պէյ՝ Պանտրմայէն։

—Վանէն կը գրեն առ Թարէֆ թէ դեկտեմբեր 14ի չորեքշաբթի գիշերն տեղւոյն կեդրոնական բանտին մէջ գտնուող բանտարկեալք կրակ ձգեր են բանտին ներքին սրահին մէջ, սակայն ժամանակին իմացուելով զինուորք և ոստիկանք օգնութեան փութացեր և վտանգին առաջքն առեր են։ Նոյնպէս թէ Վճռաբեկ ատենի անդամ Իպրահիմ պէյ, որ դատական քննիչի պաշտօնով գաւառները կը շրջէր, նոյն օրն անդ ժամներ է։

—Նախընթաց գիշեր Չրհանկիր զօրաց հրամանատար Ջէլիլներ փաշայի տունն, ի Բերա Թիւնէլի մօտ, գողեր մտան եւ վարի յարկի սրահին մէջ կախուած ժամացոյց մը գողնալով փախան։ Հետեւեալ գիշերն եւս դարձեալ, բնականաբար նոյն գողերն, տան դրան բանալի մը յարմարցնելով ներս մտան եւ երբ այլ եւ այլ նիւթեր գողնալով ծրար մը կապած կը պատրաստուէին փախչիլ, տան սպասաւորք իմանալով սկսան գողերը հալածել։ Սպասաւորք անոնցմէ մին բռնելով լաւ մը գանակոծեցին եւ յետոյ ոստիկանութեան յանձնեցին։

—Անցեալ օր վայելչապէս հագուած երեսուն տարեկանի մօտ կին մը Պօն-Մառշէի մէջ այլ եւ այլ նիւթեր գողցած պահուն ձերբակալուեցաւ։ Արկղակալը տեսնելով հրաւիրեց զկինն որ ետ դարձնէ իր գողցած նիւթերն զորս գաղտնի գրպանի մը մէջ զետեղած էր սակայն կինը պատասխանեց թէ այդ նիւթերն ուրիշ տեղէ մը գնած էր։ Արկղակալն անմիջապէս ոստիկան մը կոչել տուաւ, որոյ ներկայութեան կնոջ վրան խուզարկուելով կալւածս Սէրայ տարուեցաւ։

—Զարշամպայէն կը գրեն թէ այս տարի սաստիկ ձմեռ կ'ընէ. այդ կողմերն եւ թէ 14 տարեկան պատանի մը և 38 տարեկան կին մը երբ գիւղէ մը կը վերադառնային ճամբան սառեր են։ Նոյնպէս Ռոտոսթոյի շրջակայքն 8 ճամբորդք և 3 հովիւք սառեր են։

—Անգլիական դեսպանութիւն դիմակաւոր պարահանդէս մը պիտի տայ յառաջիկայ ուրբաթ գիշեր։ Տիկնայք հրաւիրեալ են սպիտակ [illegible] հագնել այդ պարահանդիսին։

—Բերայի հեռագրական պաշտօնատունն այսօր Թէփէ-Պաշիէն կը փոխադրուի ի Մեծ Փողոց, Արեւելեան Բլիւպի հանդիպակաց շէնքին մէջ։

—Եէնիքէօյի մէջ (Սելանիկի նահանգ) վաթսուն պուլկար ընտանիքներ կաթոլիկութիւն ընդուներ են։

ՀԵՌԱԳԻՐՔ

Պերլին, 12 յունվ.

Ռուսիոյ կայսրորդւոյն ընդ Հէսի Ալիքս իշխանուհւոյն, և Պուլկարիոյ Ֆէրտինանտ իշխանին ընդ Պելճիոյ Գլէմանդին իշխանուհւոյն ամուսնութեան կրկին լուրերը կը հերքուին։

Լոնտոն, 12 յունվ.

Թայմզի մէջ կը կարդանք.

«Անցեալ նոյեմբեր 11 Թուականաւ Նիանսա լճէն առնուած տեղեկութիւնք կը ծանուցանեն թէ փոփոխութիւն մը եղեր է ի Ուկանտա։ Ֆրանսական և Անգլիական առաքելութեանց տուներն այրեր են, սակայն միսիոնարք կրցեր են փախչիլ և Բագամոյօ հասեր են։ Արաբները նոր իշխան մը կարգեր են, հաշակելով առաքելութեանց ամբողջովին ջնջումը Կեդրոնական Ափրիկէի մէջ, իբր վրիժառութիւն ընդդէմ անգլիական աշխարհակալութեան, և յայտարարեր են Ուկանտան վերածել անկախ թագաւորութեան»։

Պերլին, 13 յունվ.

Տասներկու թնդանօթք հանուեցան Հանովրի հրետանեաց մթերանոցներէն՝ Զանզիպար ղրկուելու համար։

Պրուսէլ, 12 յունվ.

Ազգային պանքան $4\frac{1}{2}\%$ որոշեց իր տոկոսի սակագինը։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 2 յունվար

Դուհէկտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (Պանքայի)	110 5/8
3 » » (վճռնկն)	110
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 92½
» » » (վճռնկն)	22

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երեք երեկոյ գոց (Միւլ. Սէրի		16 30
Պօրսայի գոցուելէն վերջը	»	16 30
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	16 31
Կէս օրին	»	16 31

ԽՈՒԹԻԳՐԱՃԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	42 12
Այս առաւօտ	42 12
Կէս օր	42 12

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

փոխառութիւն	Ա. Սէրի	27
»	Բ. »	15 35
»	Գ. »	16 31

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4 19
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ. »	8 29
Պանք տը Փօնս	» »	7 5
Սօս. Շամէ է վալէօր	» »	4 33
Թրամուէյ	» »	455
Բուրսէի Երկաթուղի	Ֆր.	47 50
Օպլիգասիօն տը Բրիօրիթէ	»	— —
Բաժնեթուղթ Լաֆերմի	»	125

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 25
Անգլիական ոսկի	»	110 26
Իմփէրիալ	»	9[illegible] 20
Քրիմեց	»	51 5
Բուլլի Թղթադրամ	»	8 63
» արծաթ	»	77
Մէճ. արծաթ (սառր)	»	108 34
Վէզնոց	»	103 30
Հինդնոց	»	103 30
Մեթալիք	»	102
Թասֆիյէ	»	9 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 12 յունվ. ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ		98 7/8
Օսմ. »	Սէրի Դ. բացուեցաւ	15 1/8
» »	» գոցուեցաւ	15 1/8
» »	» Ա.	27
» »	» Բ.	15 3/4
» »	» Գ.	15
Օթոման 1871		84
փոխառութիւն 1877		96
Պանք Օթօման		11 1/4
Ռուսական փոխառ. 1873		101 1/8
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէ)		83 1/2
» առանձ. բրիվիլէժիէ		102 3/8
Տայրա Սանիէ		79 1/2
Ռումանիայ փոխառ. Ռօչիլտ		101 1/4
Հունգարական զգաստ 4%		— —
փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 574

Վիեննա, 12 յունվար ժամ 4 երեկոյ

փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	121 5
Օսմանեան երկաթուղի	22 20

Բարիզ, 12 յունվար ժամ 3 վայր. 15 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4½		104 72½
» 3		82 90
Օսմանեան քօնսօլիտէ	Սէրի Դ. բացուեցաւ	15 32½
» »	» գոցուեցաւ	15 32½
» »	» Բ.	15 50
» »	» Գ.	15 30
Օսմանեան երկաթուղի		47
» Լէժիի ժամնեթուղթ		— —
Պանք Օթօման		536 25
Գրէտի Լիօնէ		636 25
» Ֆոնսիէ		1338 75
Բաժնետոմս Լոթի		1310
Սուէզի ջրանցք		2[illegible]15
Ռուսական 5% 1877 ի		101 [illegible]
Իտալական Ռանթ		95 55
Սպանիական արտաքին		73
Եգիպտական միացեալ	գ. բ.	425
Բրիօրիթէ Թիւրք		429 7½
Հունգարական 5%		435
Չեք Լոնտրայի վրայ		25 30

ՅՈԲԵԼԵԱՆ Պ. ԱԴԱՄԵԱՆԻ

Ի սուրբ կը հրատարակենք այն շնորհակալեաց գիրը զոր Պ. Ադամեան կարդաց ուրբաթ գիշեր, իւր յոբելեանի մեծաշուք ներկայացման գիշերը։ Յոբելեանի հանդէս մը առաջին անգամ էր որ տեղի կունենար Կ. Պոլսոյ Հայոցս մէջ, և եթէ գործոյն նիւթական մասին մէջ պակասութիւնք կային, ներելի կը լինի մեր անփորձառութեան։ Յոբելեանին հասոյթն եղած է իբր 500 օսմ. ոսկի ինչպէս Պ. Ադամեանի, թէ՛ ներկայացմամբ և թէ՛ զանազան նուիրատուութեամբք։ Սակայն այս նիւթական արդիւնքէն յաւէտ գեր ի վեր է այն բարոյական ընդհանուր ցոյցն որ եղաւ հոյազգի մեծանուն դերասանին. բոլոր հանդիսականք, միեւնոյն խանդավառ զգացմամբք տոգորեալ, ընդարձակ սրահը դղրդեցին իրենց ծափահարութեան և հաւնութեան արտայայտութեամբք առ Պ. Ադամեան, որ հայ թատերաբեմին պարծանքն է եղած իրաւամբ։ Մխիթարական էր այս իրօք, և մեծանուն դերասանն, երբ յաւարտ ներկայացման ի բեմ եկաւ իւր շնորհակալիքն յայտնելու, յայտնապէս զգածեալ էր։

Աւասիկ իւր ատենաբանութիւնն։ Այլ լսելու էր մանաւանդ թէ ինչն Պ. Ադամեան ի՛նչ կատարելութեամբ և գեղեցկութեամբ արտասանեց զայն ուրբաթ երեկոյ։

Մեծ. Տեարք և ազնուասուն Տիկնայք.

Թէպէտ այս երեկոյ հաւաքուած էք այս տեղ տօնել Ձեր պատկառելի ներկայութեամբն ողբերգուիս քսան և հինգամեայ Յոբելեանը, բայց անդրադառնալս մտանկացում էք գուցէ Ձեր Յոբելեանին եւս, որովհետեւ ես ողբերգուս, եթէ աշխատեցայ զարգանալ իմ արուեստի մէջ քսան և հինգ տարուայ ընթացքում, Դուք եւս ոչ նուազ սիրեցիք այն արուեստն, ի հարկին պաշտպանութիւն իսկ անելով նորա համար։ Այս հանդէսս մի միայն ինձ չի պատկանիր, այլ գեղեցիկին, բարւոյն և ճշմարտին տօնախմբութիւնն և յաղթանակն է միանգամայն. այո՛, յաղթանակն այն բարձր և ազնիւ զգացմանց՝ զորս գեղարուեստք միայն արտադրեն, և որոց մի նուաստ առաքեալ թարգմանն է դերասանն՝ իւր թատեր արուեստի ճիւղին մէջ։ Ինչ՞ու թէ նա դերասանը կարողանայ երջանիկ համարել իւր անձը՝ զգալով որ իւր սիրելի ազգին մէջ իրօք պաշտօն ունի ջատագով լինել բարոյականութեան, և խոնարհ գործի նախանձամնդութեան, կամ մի փոքր ճառագայթն այդ մարդկութեան հայելւոյն՝ որոյ թատերաբեմ անունը կուտան, և որ չափահասից համար դպրոց է բարւոյ։

Մեզանում քանիցս գտնուեր են անձինք որք աշխատել են անդադրում և անսակ պահել այդ հայելին, թէ՛ Պոլսոյ և թէ Ռուսաստանի մէջ. ո՞վ կարող է մոռանալ Պէշիկթաշլեան ու Հէքիմեան, Ալթունեան, Տիրոր, Մաղաքեան, Պալեան, իսկ Ռուսաստանում, Սունդուկեանց, Ամերիկեան, Զմշկեան, Ամատունի, Փրիտոնեան. սոցանից ոմանք իրենց հանճարի խանդովն, այլք անթիւ զոհողութեամբ և ճգամբ, թատրոնի սէրը միշտ վառ են պահել մեր մէջ, նեցուկ և անմահ սիւն կանգնելով նորա խարխուլ հիմանցը։ Ձեր էլ այժմեան այս տեղ ներկայութիւնը կ'ապացուցանէ նոյնպէս թէ գիտցել էք գնահատել նոցա աշխատանքն. ինձ պատուելով, պատուում էք նորանց եւս, որովհետեւ ես էլ նոցա հետեւողներից և արդեանցը մինն եմ մասամբ։

Այս հանդէսը նոցա յիշատակին վերակենդանութիւնն է, որ այսուհետեւ պիտի շարունակէ միշտ կենդանի մնալ գործով, այսինքն, սիրելով գեղարուեստը։

Այս երեկոյեան այստեղ հաւաքուած սիրալիր եւ եռանդուն հանդիսականք, կարծես մի կենդանի ծաղկանց փունջ են կազմում, զոր այդ վերյիշեալ անձինք մշակել են իրենց ճակտի քրտինքով. փունջ եւ պատիւ ուրեմն հիմնադրաց և գնահատողաց, այլ ինձ եղած պատիւն նախ առ Աստուած, յետոյ ձեզ պարտիմ։

Կ'ասեն թէ տաղանդ ունիմ, սակայն ի՞նչ է տաղանդը առանց գնահատողի. ի՞նչ կարեւորութիւն ունի Ովկիանի խորքում մամապատ խեցւոյն մէջ ամփոփուած մարգարիտը, եթէ յանդուգն և քաջ ջրասոյզ նաւաստին չի գտնէ նորան և չառնու. ի՛նչ է ադամանդը եթէ ափափայ լեռների խորքում հանքերի մէջ խառնուած, չի գտնուի մի գնահատող ձեռքից, եւ չի տրուի իրեն արժանի ոսկեայ պատուանդան։

Դուք էք ուրեմն, Տեարք և Տիկնայք, այն գնահատողը, այն նաւաստին, որ փայլեցնում և պատւում էք դերասան արուեստի մարգարիտն ու ադամանդը, որ իւր երկնապարգեւ տաղանդն է. եթէ նորա կայծը կարողանար միշտ արծարծ պահել գեղեցիկին սիրոյն խարոյկը որ այն ադամանդը ճառագայթէր, այնքան շող եւ նշոյլ՝ որ առաջնորդ մի լապտեր հանդիսանար բարոյականութեան և ճշմարտութեան շաւղին մէջ. և ի՞նչու չ'իրագործել այդ քանի որ շատ հեշտ են միջոցները. Որովհետեւ բաւ է մեզ արժանանալ է, հովանի և որբի լինել, այնպիսի հայրենասէր գաւթ բարեխնամ եւ Օգոստափառ մի Ինքնակալի, մեր Փառաշուք Սուլթան Համիտ խանի, որ ինչպէս ամեն լաւ բան իւր զօրեղ փառաւոր հովանւոյն ներքեւ, իբր սատարք արեգական շողին տակ, կը հաւաքէ նաեւ գեղարուեստի ներկայացուցիչները, սիրելով, գնահատելով և վարձատրելով նորանց։

Օգուտ քաղենք ուրեմն այս առթից զոր քիչ ազգեր ունին, որպէս զի հաստատուի մեր մէջ գեղարուեստի սէրն, և նորա արդեանց վայելքն. օգուտ քաղենք այնպէս ինչպէս որ ես այժմ օգտուում եմ առթից, այս չքեղ երեկոյթից, որպէս զի կարողանամ արտայայտել Ձեզ իմ անկեղծ երախտիքս և շնորհակալութիւններս, ի մասնաւորի մասնակցողաց, ի սրտէ եւ ի հեռուստ սրտով մասնակցողաց, և առ ներկայ յարգոյ հանդիսականս, երեկոյթիս մասնակցող Հայ և Յոյն արուեստակցացս, յատկապէս Պ. Խրիստոփորիտիսի, Պ. Կրամթիի և Պ. Չոլախեանի, և մանաւանդ այս երեկոյթս այնքան խընամօք կազմող մասնախմբին Մեծ. անդամոց, և նորա վսեմափայլ Նախագահին, և ի վերջոյ աւարտել հանդէսս, միաբերան և միասիրտ մաղթելով Ձեզ հետ բարօրութիւն եւ երկարութիւն անդէն կենաց մեր փառաշուք և Օգոստափառ Ինքնակալին գոչելով յաւերժ կեցցէ՛ Սուլթան Համիտ Խան։

Պ. Հ. ԱԴԱՄԵԱՆ

1888, 27 Դեկտ.

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

ԿՆՔԵԱԼ ԸՆԴ ՄԷՋ ԿԱՅՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

Ի Ներքոյ ստորագրեալք՝ մի կողմէ՝ յանուն կայս. կառավարութեան առեւտրական նախարարն և միւս կողմէ՝ Շիրքէթի Խայրիյէի բաժնետէարց ժողովոյ լիազօր ներկայացուցիչը, հետեւեալ պայմանները կնքած են իրենց մէջ։

Յօդ. Ա. Կայս. կառավարութիւնը՝ Շիրքէթի Խայրիյէի ի նորոյ մենաշնորհ տուած է, որպէս զի ընկերութիւնն, այն Պայմանագրոյ կցեալ Ներքին Կանոնագրոյ և Յանձնառագրոյ տրամադրութեանց համաձայն ուղեւորաց եւ կարասեաց փոխադրութեան համար կանոնաւոր շոգենաւներ բանեցնէ Վոսփորի երկու եզերաց վրայ Բ. և Ա. Գաւազներէն մինչեւ կամուրջ, ինչպէս նաեւ Սարայ Պրոնի և Հայտէր Իսկելեսիի միջեւ գտնուած գծերուն վրայ։

Յօդ. Բ. Այս նոր մենաշնորհի պայմանաժամն երեսուն տարի է, սկսեալ նոր մենաշնորհի Ֆերմանին թուականէն։

Յօդ. Գ. Ընկերութիւնն յանձն առած է ըստ առաջնոյն կառապարձ շոգենաւ մը բանեցնել Սկիւտարի, Գապաթաշի ու Սիրքէճիի միջեւ և յաւելիկային ըստ եղանակին և ըստ պիտոյից կառապարձ շոգենաւներու յատուկ նաւամատոյցներ շինել ի Պէյլիւ-քէրեէ և ի Հիւնքեար Իսկելեսի։

Յօդ. Դ. Ընկերութեան շոգենաւք պիտի մտնեն Գարաքէօյի և Էմին էօնիւի միջեւ գտնուած կամուրջին չորս նաւամատոյցներն որք ընկերութեան յատկացեալ են։ Կայս. կառավարութիւնն ըստ առաջնոյն պիտի արգիլէ որպէս զի ուրիշ շոգենաւք չը մտնեն այդ նաւամատոյցներուն։ Արքունի նաւարանն ըստ առաջնոյն իւր ծախիւք պիտի կատարէ այդ նաւամատոյցներու նորոգութիւնը, սակայն ընկերութիւնը տարեկան 200 ոսկւոյ որոշեալ գումար մը պիտի վճարէ նաւարանին։ Շոգենաւք եթէ բաղխմամբ [illegible] և է վնաս պատճառեն այդ նաւամատոյցներուն, ընկերութիւնը պիտի կատարէ հարկ եղած նորոգութիւնը։

Յօդ. Ե. Ընկերութիւնը պարտի, ըստ տրամադրութեանց սոյն պայմանագրոյ կցեալ Ներքին կանոնագրոյ և Յանձնառագրոյ և ըստ իւր յանձնառութեան, իւր մենաշնորհի սահմանին մէջ գտնուած նաւամատոյցներն հարկ եղածին չափ շոգենաւներ բանեցնել համաձայն ժողովրդեան պիտոյից, միշտ ի նկատ առնուլ ժողովրդեան հանգստութիւնն և դիւրութեամբ ու ապահովութեամբ երթեւեկելն, նկատողութեան առնուլ ժողովրդեան կողմէ եղած օրինաւոր ու իրաւացի ղեկոյցներն և գործադրել զայնս, վերջապէս ամեն ատեն ուշադրութիւն ընել տեղի չտալու համար ժողովրդեան արդարացի բողոքմանց։

Յօդ. Զ. Ընկերութեան դրամագլուխը կը բաղկանայ 200,000 օսմանեան ոսկիէ, որոյ մանրամասնութիւնը նշանակուած է Ներքին Կանոնագրոյ Ե. յօդուածին մէջ։ Բաժնետէարք պարտին ապացուցանել պատրաստ դրամագլխի այս քանակութիւնը, զոր պարտին ամբողջացնել եթէ պակաս լինի։

Յօդ. Է. Ընկերութեան այժմ ունեցած 2000 բաժնեթուղթերուն տեղ 10000 բաժնեթուղթք ի շրջաբերութեան պիտի հանուին, իւրաքանչիւրը 20 ոսկւոյ և տարեկան 5% տոկոսալ։ Հին բաժնեթուղթք պիտի փոխանակուին իւրաքանչիւրին փոխարէն հինգ նոր բաժնեթուղթեր տալով։ Այս նոր բաժնեթուղթք հիներուն նման օսմանեան հպատակաց միայն յատուկ պիտի լինին և իւրաքանչիւրին վրայ պիտի նշանակուի տիրոջ անունը։

Յօդ. Ը. Ընկերութիւնն, առանց կայս. կառավարութեան արտօնութեան, չկրնար յաւելուլ և պակսեցնել իւր դրամագլուխն։ Ընկերութիւնը կրնայ իւր մենաշնորհի սահմանին մէջ բանեցնելու համար շոգենաւներ գնել, իրեն յատուկ նաւարան, նաւամատոյց, մթերանոց և գրասենեակի համար շէնք շինել, իւր շոգենաւուց սպասման յատուկ ածուխներու համար նաւեր գնել և վերջապէս իրեն համար անհրաժեշտ այլ և այլ գնումներ ընել. սակայն առանց [illegible] է դրամական գործողութիւն և շահու համար անշարժ կալուածոց գնումն արգիլուած է։ Ընկերութիւնը պիտի կրնայ իւր պիտոյից համար ծովու վրայ շարժուն աւազաններ շինել տալ։

Յօդ. Թ. Ընկերութիւնն, ըստ առաջնոյն, պիտի գտնուի ի հսկողութեան Առեւտրական նախարարին։

Յօդ. Ժ. Ընկերութեան վարչական խորհրդոյ նախագահն ու անդամներն ինչպէս նաեւ տնօրէնը պիտի ընտրուին ըստ տրամադրութեան Ներքին կանոնագրոյ։

Յօդ. ԺԱ. Ընկերութիւնը պարտի հնազանդիլ կայս. կառավարութեան օրինաց և ծովային կանոններուն։ Ընկերութիւնն ամեն տարի իւր զուտ հասոյթէն հարիւրին հինգ պիտի վճարէ քաղաքապետութեան։ Ընկերութեան գործածած հանքածուխն եթէ օսմանեան երկիրներու արտադրութիւններէն լինի, մաքսատուրքէ ազատ պիտի մնայ։

Յօդ. ԺԲ. Ընկերութիւնն եթէ բաժնետէարց ժողովոյ որոշմամբ շոգենաւի շինութեան ձեռնարկէ, այդ շոգենաւք որպէս զի համապատասխանեն Յանձնառագրոյ մասնաւոր տրամադրութեանց, պէտք է շինուին կայս. կառավարութեան իբրեւ առաջնակարգ ընդունած գործարանաց մէջ և ըստ պայմանաց Լոյտ անուն ապահովագրական ընկերութեան։

Այս կերպիւ շինուած շոգենաւք պէտք է նոյն ընկերութեան կողմէ տրուած և իւր տոմարաց մէջ արձանագրեալ վկայականներ ունենան։

Յօդ. ԺԳ. Ընկերութեան բոլոր պաշտօնեայք պարտին օսմանեան հպատակ լինել, ի բաց առեալ այն արուեստագէտներն, որոց պաշտօնավարութիւնն անհրաժեշտ դատած է ընկերութիւնը։

Յօդ. ԺԴ. Կայս. կառավարութիւնը կրնայ ընկերութեան հաւանութեամբ նորա շոգենաւները վարձել զինուորաց ու ռազմամթերաց փոխադրութեան և այլ արտաքոյ ծառայութեանց համար, սակայն պայմանաւ որ այս պարագայն պատճառ չլինի օրական երթեւեկութեանց դադարման։ Շոգենաւք յորչափ կայս. կառավարութեան կողմէ գործածուին, նոցա նորոգութիւնք կառավարութեան կողմէ պիտի կատարուին. նոյնպէս կառավարութիւնը պիտի հատուցանէ շոգենաւուց կրած վնասներն։

Յօդ. ԺԵ. Եթէ սոյն Պայմանագրոյ ինչպէս նաեւ Յանձնառագրոյ ու Ներքին կանոնագրոյ տրամադրութեան մեկնութեան առթիւ կայս. կառավարութեան և ընկերութեան միջեւ անհամաձայնութիւն մը ծագի, խնդիրը պիտի լուծուի Պետական Խորհրդոյ մէջ։ Ընկերութեան և մասնաւորաց միջեւ ծագած դատերը պիտի տեսնուին ձեռնհաս դատարանաց առջեւ։

Յօդ. ԺԶ. Եթէ բաժնետէարք այս մենաշնորհի նոր պայմանաժամուն կըրկին նորոգումն ուզեն, նորոգուելու համար կայս. կառավարութեան խընդրագիր պիտի տրուի պայմանաժամուն աւարտման թուական հինգ տարի առաջ։ Այս առթիւ եթէ հաւասար պայմաններով ուրիշ խնդրողներ եւս ներկայանան, ընկերութիւնն առաջնութեան իրաւունք մը պիտի ունենայ։

23 սեփէր 306

17 նոյեմբեր 304

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Կը ծանուցանէ հասարակութեան, թէ կրնայ Օսմ. Պանքայի Ղալաթիոյ գրասենեակներէն գնել երկաթուղւոյ յառաջիկայ վիճակահանութեան բաժնեթուղթեր, ամեն օր ժամ 10 էն 3½ (Ռ. Ե.)

ՏՈՔԹ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՊԷՅ ԱՐԱՊԵԱՆ

[illegible] բժիշկ ՏՈՔԹ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՊԷՅ իւր բնակութիւնն Սկիւտարէն փոխադրած լինելով ի Գում Գաբու, Պալի փաշա Եօգուշու թիւ 75, Սարաֆիմ էֆ. Մխիթարեանի դեղարանին դէմ, կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ ամեն օր առաւօտները մինչեւ ժամ 6 եւ իրիկունները ժամ 9 էն վերջն հիւանդ կ'ընդունի իւր տան մէջ. Իսկ ուրբաթ օրերը ժամ 7 էն 10 ձրի կը դարմանէ իրեն դիմող կարօտ հիւանդները։ 2233 17—20

ՏՕՔԹՕՐ ՋՕՀՐԱՊ

[illegible] Լա-Բէ հիւանդանոցին, [illegible] ներքին բժիշկ Լիօնի եւ Սէնդ Էդիէնի հիւանդանոցաց (ի Գաղղիա), [illegible] բժշկական [illegible] 1699 27—81

ՏՕՔԹՕՐ ՏԱՏՈՒՐ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ կոկորդի, ականջի, քիթի, բերանի և [illegible] ամեն տեսակ հիւանդութեանց, [illegible] Բերայի, թիւ 447 [illegible] ամեն օր կ'ընդունի իրեն դիմողներն առաւօտեան ժամ 9էն մինչեւ կէսօր և [illegible] ժամ 2էն մինչեւ 5 (Ռ. Ե.) [illegible] 7179

[illegible] 2306

ԱՐԵՐԻՒ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐՆ այսօր ճանչցուած են գերազանց դարման մը ընդդէմ լուծողութեանց, փորքշուքի, [illegible]

ԱՐԵՐԻՒ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐՆ ընդունուած են նշանաւոր բժիշկներէ մայրաքաղաքիս և օտար երկրաց մէջ և կը գործածուին շատ հիւանդանոցներ։

Արէրիի դեղահատներուն [illegible] յանձնուած է Բարիզի բժշկական Ակադեմիային և Թուրքիոյ քաղաքային բժշկական խորհրդին. այս վերջինն արտօնած է Պ. Արէրիի այդ դեղահատները պատրաստելու և վաճառելու իրաւունքը։

Ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղարան ՎԻԼԻՑ, Ղալաթիա, և մայրաքաղաքիս գլխաւոր դեղարանները։ 1870

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑՔ ԹԷՅԻ

ԼՄ. ՊԱԼՊԱՆԻ ԵՒ ԸՆԿ.

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄՆ

Չինաստանէն, Հնդկաստանէն եւ Ճաբոնէն

12 — Պոլիս. Ճէլլալ պէյ խան, — 12

[illegible]

ՆԵՐԱԾՈՒՄՆ—ԱՐՏԱԾՈՒՄՆ

Քանի տարիէ ի վեր Թէյի մեծաքանակ առեւտուր ընելով, դրամնիդով զրկելով զայնս ի Ռուսիա և Պարսկաստան, բազմաթիւ անձանց խնդրանաց վըրայ որոշեցինք քաղաքիս մէջ Թէյի կեդրոնական վաճառատուն մը հաստատել «մեծաքանակ» եւ «փոքրաքանակ» վաճառմանց համար։ Վաճառականք, դեղավաճառք, նպարավաճառք եւ ընտանիքներն՝ որք վերահաս ձմրան պատճառաւ իրենց պաշարը կը պատրաստեն, եւ անոնք որ կ'ուզեն ոչ միայն լաւ, հապա նաեւ «աժան» թէյ ունենալ, կը հրաւիրուին այցելել «Թէյի մեծ մթերանոցներն» եւ գոհ պիտի մնան։ 2187

Ջուփերուն վրայ պահանջել Լմ. Պալպանի եւ Ընկ. ստորագրութիւնն եւ Աքաղաղի պատկերն։

AU CROISSANT — Օ ԳՐԻՒԱՍԱՆ

94, Նիւքօլէ Գոլոբրոլ, Վոյվոտայի գիծաց, 94

ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ՏԱՂԱՆԴԻ ՏՕՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻՒ,

Մեծ վաճառահանդէս հանդերձեղէնաց, չափազանց զեղջեալ գներով. Ֆրանք

Ձմրան բալթօ, մէջը ֆանէլայով, փայլուն ձեւ, լաւ կարուած	25
Գոսմէր բալթօ, մէջը ֆանէլայով, չինական անդուսէ	28
Աւրանց բալթօ բոլոր բուրդէ, աքանչելի ձեւ	40
Աստրաքան բալթօ մէջը մետաքս կամ ֆանէլա, շատ փայլուն	40
Բալթօ Էնվէաբալ, վերջին նորաձեւութեամբ, շատ փայլուն	32
Ձիփլ բալթօ, բոլոր բուրդէ, որ ուրիշ տեղ 60 ֆրանք կը ծախուի	50
Տղայոց գոստոր բալթօ 12էն 18 տարեկանի համար	18
Աւրանց հաստատուն և փայլուն բանդալոն սիւթալ	8
Բանդալոն, ճարտար և փայլուն կտրուածքով	15
Բոսս ալ Շոտլանտ, ճիշդ արժէքովը վաճառուող, իր վաճառատան [illegible]	19
Գոստիւմ, որտինէր, բոլոր բուրդէ, փայլուն	50
Պանծալու մէկէ սեւ գոյն, շատ փայլուն, բրդէ	32
Ձմրան գոստիւմ, փայլուն և հաստատուն, սիւթալ	25

1508

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար յառաջ, սուկ հրդեհի ապահովագրու-թեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ անհնարի մնաստման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգլ. ոսկոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 1799

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մեծագոյն պատրաստութեամբ, որք անխափ լիազոր կցկանութեան կողմանիարդնողսակերպ ամիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍԻՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանսարճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ և ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888	» 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » »	» 10,069,700

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ ի Պոլսոյ

ՑՈՒԱՆՔՖՕՌԹՈՒԱՁ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆրանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆրանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև Թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած Թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է Եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆրանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Սօւկիւտլու խան.

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, Եւրոպեան առաջնակարգ դրամատուներ ցոյց պիտի տրուին անոնց, որք Ընկերութեանցս վերայ տեղեկանալ կը փափաքին։ 2176

ՌՈՊԷՆՍՈՆ

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՌՈՒԼՃԻ ԵՒ ԷՖԹԻՄԵԱԴԻՍԻ

Ի Պոլիս Սուլթան Համամ Աչըք Էֆէնտի Խանի թիւ 15 և 17

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԼԻՔԻՏԱՍԻՈՆ

Այս փաղեմի և հաչակաւոր մթերանոցին մէջ տարօրինակ աժանութեամբ կը վաճառուին Եւրոպայի զանազան քաղաքներէն վերջին նորաձեւութեանց համաձայն բերուած արանց և կանանց յատուկ ամէն տեսակ ճերմակեղէնք հովանոցք, գուլպանք, կանանց յատուկ զգեստեղէնք և այլն։ Բաւական է անգամ մը այցելել ՌՈՊԷՆՍՈՆԻ մթերանոցը տեսնելու համար ապրանաց գերազանցութիւնը, գեղեցկութիւնն և գներու այնպիսի աժանութիւն որ գործարանի գնոյն կը հաւասարի և չկրնար մրցող մը ունենալ։

Գիներն որոշուած են Օսմանեան ոսկին 108 ղրուշի հաշւով։ 2338

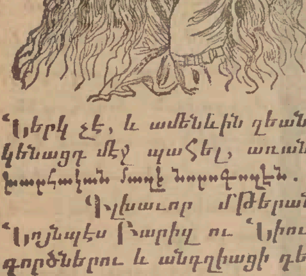

ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻ

ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՄԱԶ. ՆՈՐՈԳԻՉԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ճերմակ ընկած մազերուն գոյն, փերնիճ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը։ Գլխու Թեփը շուտ մը աներեւոյթ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Այդ փորձը ունեցան ամէնքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Ներկ չէ, և ամենևին զեան մը չըներ։ Թէ որ կ'ուզես Թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր Միսիս Ս. Ա. Ալլէնի Համաշխարհական Մազի Նորոգիչէն. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եօրք։ Կը վաճառուի ամէն սափրիչներու, անուշ իւղագործներու և անգլիացի դեղագործներու քով։

Կը վաճառուի Ժ. և Ն. Քանզիւք եղբարց Բրիտանական դեղարանը, 433 Մեծ փողոց Բերա, Լուիճի Քարռեանս, Ղալաթիա, Եիւսէք Քալտըրըմ 95 և 97. Ֆիւչիւքեան Եղբարց քով 77 Էմին Էօնիւ —, 51 Եէկի ճամի և 168 Մեծ փողոց Բերայի, և Իզմիտնի քով Բերա Մեծ փողոց Թիւ 428։ 2278

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻՎԱՑԸՆՍ

Ծովային ապահովութիւն.—Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Գ. Գ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մէրթեպանի փողոց Իգգէթ բաշա խան Թիւ 6. 686

ԼՈՒՍՆՈՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՋՂԱՅԻՆ ԴՈՂԴՈՋՈՒՄՆԵՐԸ

ԵՒ ԲՈԼՈՐ

ՋՂԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ապահովապէս կը բուժին

ԺԷԼԻՆՕԻ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏԵՐՈՎ

DRAGEES GELINEAU

Ճաշին մէջտեղն առնլու է զայնս. առաջին շաբթու օրը երկու, երկրորդ շաբթու օրը չորս, այսպէս շաբաթն երկուք աւելցնելով մինչև որ տագնապները դադրին։

Ժ. ՄՈՒՍՆԻԷ ԵՒ ԸՆԿ. ի Սօ, մերձ ի Բարիզ

Այն անձինք որ կը ճանչեն

DEHAUT ՏԸՀՕԻ

ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

իրենց ստամոքսը մաքրելու համար լոկ այդ դեղահատերը կը գործածեն, որք ո՛չ նողկանք և ո՛չ յոգնութիւն կը պատճառեն, որովհետև հակառակ միւս մաքրողական դեղերուն, այս դեղն այն ատեն միայն կը ներգործէ երբ լաւ կերակրոց և կազդուրիչ ըմպելեաց հետ առնուի, ինչպէս գինի, խահուէ, թէյ։ Ամեն ոք կ'ընտրէ իրեն յարմար ժամն, բաւ իւր զբաղմանց։ Դեղն յոգնութիւն չպատճառելուն բնաւ. այնպէս որ մարդ սիրով կ'ուզէ գործածել։

ՄԻ ԳՆԷՔ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅ ՄԸ

ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԷՍ ԱՅՑԵԼԵԼՈՒ

ՍԻՆԿԷՐ

Ամերիկեան գործարանի մթերանոցներն

Ի ՂԱԼԱԹԻԱ, Եիւքսէք Գալտըրըմ, 120

Բարոքլեայի ապրիլին դէմ.
Ի ԲԵՐԱ, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դէմ
Ի ՊՈԼԻՍ. Մահմուտ փաշա, 90

Ուրիշ ամէն տեղ՝ Ամերիկեան կարի մեքենային վերծերը միայն այլուր զանէք։

Վ. ՃԱՄՃԵԱՆ ԳԻՒՐՌՈՒԹԻՒՆ

(Տեղեկաւոր) 1761

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՀԱԶ., ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՃԱՅՆԻ ԿՆՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆՉ. ՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Գ. Բոուէլ կ'ստանայ անոնցմէ որք զոր ծածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ Թագուհւոյն ՆԵՊԼԻ Թնդանօթանոցին վրայ, ի Ռ.Բ.Ք., Սկովտիա.

«Սիրելի պարոն. Ըստ որում կը ներգուէի յամառ հազէ մը որ գիշերը կ'արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկ հանգիստ անցունել, Վ.սեմ. կոմս Փորթնէս յանձնարարեց ինձ գործածել ձեր անզուգական բալասանէն անխանի հատիկներով և կրնամ հաւաստել ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարւոքում կրեցի, առանց իսկ պէտք ունենալու գործերս դադրեցնելու, և առաջին փոքր սրուակը բոլորովին բուժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն այլոց.

(Ստր.) Վ. ԼԻՆՁԷԼ, Նէգլի Թնդանօթակրէն.

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին 1½ բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՈՈՒԷԼԻ, 4, Ալպիոն Բալէյս, Պլաքֆրիէրս րօտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով

2167 Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր Մթերանոց, Վոյվոտա, պահակատեղին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97

ROWLANDS' TOILET

ՆԶԱԿԱՆ ապրանքներ, որոց հանգոյին և վնասակար նիւթերէ զերծ լինելն ապացուցուած է

Rowlands' Macassar Oil

աւագոյն դարմանն է հերաց աճման համար և հիանալի աճում մը կուտայ անոնց։

Rowlands' Kalydor

ակլիչ և մեղմիչ կոթ երեսի համար, կը ջնջէ ամէն տեսակ բիծերը, փշտիկները, եւ մորթը կակուղ ու փափուկ կ'ընէ։

Rowlauds' odontio, ակռայ մաքրելու համար. ակռայները կ'սպիտակցնէ եւ կ'արգիլէ փտումը։ Ամեն լաւ դեղավաճառաց եւ հոտավաճառաց քով հարցուցէք Rowlands/ի ապրանքները, 20, Հաթըն Կարտն, Լոնտոն, եւ զգուշացէք աժանագին կեղծերէն որք վնասակար եւ ապարդիւն են։

Կ. Պոլսոյ մէջ գործակատարք են Գ. Գ. Քանզուք եղբարք, Բրիտանական դեղարան։

1507 25—26

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային Թղթատարատան վրայի յարկ

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ աժան գներով կը վաճառուին ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս հրջազգեստներ, քօռսէներ, օժտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, Թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պէրլինի յատուկ գործարանաց մէջ։ Նոյնպէս Անգլիաէն, Իտալիաէն և Եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ Թղթատարական դրօշմով ղրկուի։

Չը հաւնուած ապրանքները ետ կ'առնուին և ստակը ետ կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։ 1180

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մ'է այս մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ո և է նիւթի գործածութեան կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱՆԱԳՈՅՆԻ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Այս նոր ներկը բաղկացեալ է միայն արմատներու և խոտերու նիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյնի կամ Թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է Թէ այս ներկն ո՛րչափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամենէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի դերև հանել։ Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, Թեփը կ'անհետացնէ և նոր ոյժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակը երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ Թրջած սպունգով մը Թեթև կերպով մազերուն վրայ անցունել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը Թրջին։ Այսպէս գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը չորնայ։ Բոլոր մազերը մէկ հեղլով, ոմանք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամը բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի Թուխ կ'ըլլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք չկայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը։ Բնականաբար վերջէն ղէմքն և ձեռները լուալու է առ ի զգուշութիւն։

ԾԱՆ. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութենէ ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքոլով, ապա գլխուն քսելու է այդ ներկին մէջ Թեթեւապէս Թըրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՐՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վոյվոտա, Պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամուէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 2166

ՄԻԱԿ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԳԱԼՈՐԻՖԷՐՆԵՐՈՒ

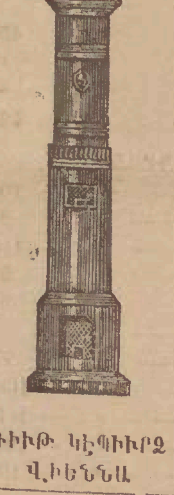

ՌԻԻԹ ԿԷՊԻՒՐՁ ՎԻԷՆՆԱ

Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէյչէմզէ փողոց, 32, Մահմուտիյէ փողոց

ՎԱՌԱՐԱՆՔ ԵՒ ԾԽՆԵԼՈՅՔ
Նորոգուբեան ատարկայք

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՔԱՐԻՆԷՆԵՐ
Կրակարանի վերաբերեալ մանր առարկայք

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
(Պղնձէ, Հալածոյ և Թափծոյ երկաթէ)

ԵՐԿԱԹԵԱՑ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
Ամէն տեսակ գործիք—Շինուածանիւթք

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ
Ցատմանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳԴԱԿՆԵՐ

ՃՈՒ ՀԱԻԱՔԱՆՈՑ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

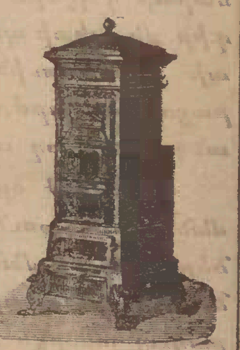

ՅԱԽՃԱՊԱԿԻԷ, ԹԱՓԾՈՒԷ ԵՆ.

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ 676

ՆՈՒՊԻԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Խիստ յարմար է ներկելու համար կօշիկներն որք առաջին անգամէն կը փայլին, առանց խոզանակելու պէտք ունենալու։ Այս փայլն, որ նշանաւոր պայծառութիւն մ'ունի, ամբողջ շաբաթ մը կը տեւէ։ Կօշիկներն անթափանցելի կ'ընէ ջուրի և խոնաւութեան։ Ցիմը կամ ուրիշ աղտեղութիւնները դիւրաւ կը վերցուին Թրջած լաթով մը, առանց փոխելու ներկին փայլը կամ գոյնը։

Այս ներկը կը յարմարի արանց և կանանց ամէն տեսակ կօշիկներու։ Կարելի է գործածել զայն նորոգելու համար ճամբորդութեան կաշեայ տուփերը։

Գործածման եղանակ. Ներկելի առարկայն խնամով սրբել, այնպէս որ հին ներկէն հետք չմնայ։ Ապա փայլուն հեղուկէն քսել, կա՛մ սպունգի կտորով մը կա՛մ վրձնով։ Թրջուած մասերը ոյթն ինքնին կը չորնայ։

Զգուշանալ կեղծերէն.

Ընդհանուր կեդրոնատեղին է ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վոյվոտա, Պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամուէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 2168